

**Nyhedsbrev
2012:01**

Nye tider!

Det er nye tider for ebøgerne i Danmark - og dermed også for vores lille forlag. På rekordtid er epub-formatet blevet det fremherskende ebogsformat i Danmark, og på verdensplan er der i øjeblikket kun to formater, der er værd at tale om, nemlig epub og Kindle. Sidstnævnte er en aflægger af det gamle Mobipocket format, og bruges kun af Amazon, der for nogle år siden købte Mobipocket, og nu med udgangen af 2011 tilsyneladende mente, at al teknologi var suget ud af Mobipocket, og lukkede det gamle firma og dets website helt (Vi har taget konsekvensen, og er ophørt med at fremstille bøger i mobipocket-formatet. Det var alligevel aldrig det store hit hertilands i forhold til til .pdf (Acrobat) og de sidste par år ePub.) Der klages ofte over, at hverken forlagene eller eReolen.dk benytter Kindle-formatet, men Amazon står ene i en kamp mod resten af verden og prøver at monopolisere markedet - og nok er Amazon en gigant, men denne er efter vor opfattelse her på forlaget ikke en af de kampe, de vinder.

Der er måske nogen, der så siger Ibook, men Apple bruger en variant af ePub-formatet, så det burde ikke bære noget problem. Ligesom Amazon forsøger Apple af skabe monopol på bogformidlingen - som på stort set alt andet I-whatever, så al distribution til Ibooks pinedød skal foregå gennem dem, og dén holder nok heller ikke i al fremtid.

Også nyhedsbrevet udkommer fra og med denne udgave i ePub-formatet. Har du ikke et læseprogram eller læseapparat (men så kunne du jo ikke læse dette her ...), kan vi anbefale en udvidelse til Firefox med navnet ePubReader, der giver mulighed for at læse (ikke-beskyttede) ebøger direkte i browseren. Og når nu vi er ved det, så er der her

i nyhedsbrevet enkelte links til internet-sider - de virker naturligvis kun, hvis din læser understøtter det, og der er forbindelse til nettet - ellers kan de kopieres og indsættes i din browsers adresselinje.

Herhjemme er den store nyhed folkebibliotekernes store, forkromede ebogsprojekt, eReolen.dk, der blev søsat den 1. november 2011. Samtidig med lanceringen blev det bekendtgjort, at de to gamle biblioteksløsninger - bl.a. ebogsbibliotek.dk, som nærværende forlag benyttede - blev nedlagt med udgangen af december 2011. Det var derfor med blødende hjerte, at vi måtte sige farvel til vores svenske distributør gennem flere år, eLib.se, og tegne kontrakt med det danske firma Publizon - ikke fordi vi har noget imod Publizon, men samarbejdet med svenskerne har fungeret som smurt i alle de 6 år, det varede, og man ved jo, hvad man har!

Publizon distribuerer også til en lang række netbog-handlere - der er en liste på forlagets hjemmeside - og det gør det noget vanskeligt at linke direkte fra hver enkelt bogs hjemmeside til en forhandler - hvem skal man foretrække? Vi føler ikke, at det er forlagets opgave at udpege én forhandler frem for en anden.

Det burde derimod ikke være noget problem at linke direkte til bøgerne på bibliotekernes eReol. Problemet er så bare, at selv om vi har stillet samtlige vore titler til rådighed for biblioteksudlån, er disse lige så summarisk afvist. Der skulle angiveligt på et eller andet tidspunkt foreligge en officiel bogvalgspolitik for eReolen, men som det ser ud nu, er portalen nærmest klinisk rensset for alt, hvad der hedder klassikere (dvs. titler, der har mere end højst et par år på bagen, sådan lidt firkantet udtrykt), når man ser bort fra nogle enkelte forkølede udgaver af Herman Bang, Charlotte Brontë (Jane Eyre), Daniel Defoe

(Robinson Crusoe), Dostojevskij (Forbrydelse og straf) mfl., samt nogle EasyReaders - i alt har vi fundet 16 titler, der kan betegnes som klassikere, ud af de godt 2000 titler, der er til rådighed på eReolen i skrivende stund. Så vidt alsidighed og kulturformidling i den danske biblioteksverden i dagens Danmark!

Selvfølgelig er det ærgerligt for et foretagende som eBibliotek 1800, der besørger udgivelser af ældre tekster, men ud over at hygge vores egne kartofler finder vi det også tragisk, at man fra de danske bibliotekers side på den måde afskærer publikum fra at stifte bekendtskab med andet end dagens mere eller mindre holdbare, populære udgivelser. Man kan skønne, at man ikke vil betale noget for bøger, hvis tekst ikke er ophavsretsbeskyttet, men man har ikke nogen alternativer at stille til rådighed, ud over nogle danske klassikere på Det Kongelige Biblioteks hjemmeside - som er scannet men ikke korrekturlæst, og i øvrigt aldeles uegnede til brug i en ebogsløser.

Men ellers må man sige, at eReolen har været en succes i sin korte, hidtidige levetid. Forlagets hjemkommune har allerede meddelt sine biblioteksbrugere, at man har nedsat begrænsningen på udlån via eReolen fra 4 ebøger til 2, fordi omkostningerne er for store!

Der er dog en del problemer i den måde, eReolen virker på. Forfatteren og selvudgiveren Kenneth Krabat, har i sin blog listet en lang række af dem op under overskriften *eReolen.dk - når ræven vogter gæs*. Det er interessant læsning, og selv om vi måske ikke er enig i alle punkterne, skal vi dog ikke undlade af bringe adressen på indlægget:

<http://krabat.menneske.dk/kkblog/2012/03/03/ereolen-dk-nar-raeven-vogter-gaes/>

eller gå ind på hovedsiden krabat.menneske.dk og klik på menupunktet EBØGER.

Om forsiden

De otte herrer, der pryder forsiden af dette nyhedsbrev, er nogle af dem, der sjældent ses eller nævnes, men er lige så vigtige for de danske bogudgaver som forfatterne, nemlig oversætterne.

Det er:

Øverste række fra venstre:

Johannes Marer (1861-1922), skuespiller og skuespilforfatter

Frederik Winkel Horn (1845-98), forfatter, dr. phil., redaktør

Axel Halling (1869-1917), stud. mag. art., biblioteksassistent

Midterrækken fra venstre:

Ludvig Moltke (1805-1872), kopist ved Justitskontoret og Københavns Skifteret, sekretær i Københavns Borgerrepræsentation

Johannes Magnussen (1848-1906), filolog, redaktør af skolebøger og leksika

Nederste række fra venstre:

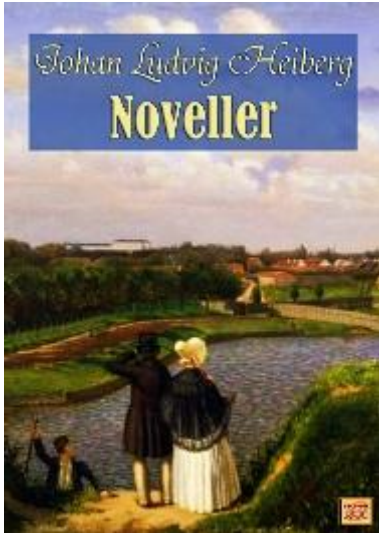
Carl Michelsen (1842-1911), sproglærer

Ludvig Mariboe (1818-1866), marineløjtnant, forfatter

Jacob Hansen (1868-1909), forfatter

Udgivelser siden sidst

Johan Ludvig Heiberg: Noveller.

Heiberg er nok mest kendt i dag for sine skuespil og vaudeviller, og romaner og noveller udgjorde da også en meget beskednen del af hans produktion - faktisk skrev han aldrig en roman, og novelleproduktionen indskrænker sig til de tre og en halv, der er samlet her.

Den farlige tavshed

- at tie og udsætte de ting, man burde tale om, kan være livsfarligt

Kaninen

- en engelsk adelsmand køber en kanin for 20.000 pund. Det får på længere sigt stor indflydelse på hans og hans datters liv

Slottet Ruel

- en historisk myte om kardinal Richelieu og hvad der gik for sig på hans slot

En begivenhed (fragment)

- den unge Ernst Emanuel møder en smuk, ukendt pige under en spadseretur på Københavns vold, og prøver at opspore hende. Han finder hendes også, men hvad der videre sker, forbliver en hemmelighed - Heiberg afsluttede desværre aldrig fortællingen, der ellers er et smukt lille billede fra "Voldenes København".

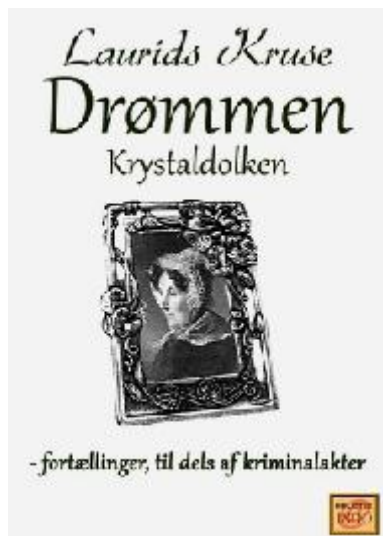
De tre hele noveller er alle skrevet til Heibergs blad "*Kjøbenhavns Flyvende Post*" i 1830, medens fragmentet er skrevet i 1859, og vistnok var det sidst, Heiberg skrev. Den her foreliggende udgave er hentet i *Johan Ludvig Heibergs Poetiske Skrifter*. Tiende Bind. C. A. Reitzels Forlag, Kjøbenhavn 1862.

Forsiden er et udsnit af et maleri af Sally Henriques (1815-1886): *Udsigt fra Vestervold - Holcks Bastion* 1839.

ISBN 978-87-7979-223-4.

Pris (vejl.): 25.-

Laurids Kruse: *Drømmen og Krystaldolken*

Laurids eller Laurits Kruse (1778-1839 (eller 40, kilderne har forskellige årstal) er stort set glemt i dag, men var en af sin tids meget produktive forfattere, ikke mindst af skuespil, både på tysk og dansk. At han ikke tog det så nøje med ophavsret (det gjorde man måske ikke så meget i dengang), ses af, at han blandt andet er udgav Blicher's Præsten i Vejlbys (1829) på tysk. Af titelbladet til den tyske udgave fremgår, at den er af L. Kruse, og først længere henne i bogen (der indeholder to fortællinger) får man at vide, at historien er "Ans Licht gestellt von dem herrn Pfarrer S. Blücher".

De to fortællinger her er dog af Kruses egen tilvirkning, og hører til den tidligste "kriminallitteratur" på dansk. Den mest berømte - i kredse, der interesserer sig for den slags, for som sagt hører Kruses værker ikke mere til standardrepertoiret, er nok *Krystaldolken*, men efter vor ringe mening er *Drømmen* faktisk bedre - men måske skyldes

det vor hang til det mystiske. Men læs og bedøm selv!

Drømmen

Da den unge Cecil efter flere års studier vender hjem, finder han sine forældre myrdede. Det fædrene hus styres af den mystiske tante Coelestine og hans søster har tilstået mordene. Et billede af Cecils moder spiller en vis rolle ved opklaringen af, hvad der virkelig er gået for sig.

Krystaldolken

Justitsråd S.. findes myrdet, og ved liget finder man en krystaldolk, der angiveligt skulle være stjålet fra den lokale fyrstes raritetskabinet. Den skyldige er tydeligvis en ung håndværker, der netop var i huset for at reparere et møbel for justitsrådinden. Men er det nu også hele sandheden?

Historierne er hentet i Krystaldolken. Drømmen. To Fortællinger af L. Kruse. L. Jordans Forlag, København 1865 (Originale Danske Fortællinger - Første Hefte). Til forsiden er anvendt et maleri af Friedrich von Amerling (1803-1887): Die Mutter des Malers (1836) - rammen er hentet andetsteds fra.

ISBN 978-87-7979-224-1

Pris (vejl.): 50.-

Selma Lagerlöf: Kristuslegender

11 fortællinger med inspiration fra Bibelen og Kristi liv, der nok så meget handler om mennesket og betydningen af ydmyghed og medmenneskelighed. Fortællingerne, der er fortalt som små eventyr, har den kristne tro som udgangspunkt - Selma Lagerlöf var stærkt troende - men har et så almenmenneskeligt indhold og sigte, at de sagtens kan læses, også selv om man ikke er tilhænger af den kristne tro.

De elleve fortællinger er

- Den hellige nat
- Kejserens syn
- De vise mænds brønd
- Bethlehems barn
- Flugten til Egypten
- I Nazareth
- I templet

- Den hellige Veronikas svededug
- Rødhalsen
- Vorherre og St. Peder
- Flammen

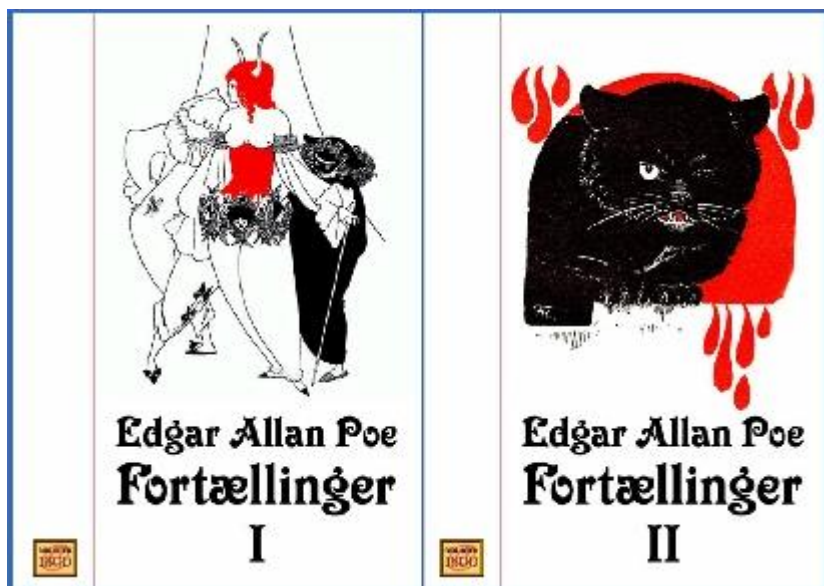
Kristuslegender udkom første gang på svensk på Bonniers, Stockholm i 1904. Vor udgave er hentet i *Selma Lagerlöf: Kristuslegender*. Gyldendalske Boghandel/Nordisk Forlag 1922. Oversætteren fremgår ikke.

Til forsiden har vi brugt den svenske førsteudgaves omslagsbillede.

ISBN 978-87-7979-226-5

Pris (vejl.): 15.-

Edgar Allan Poe: Fortællinger

I de første år af forlagets levetid udgav vi Poes roman "*Arthur Gordon Pym's hændelser*"² og "*C. Auguste Dupin*" - de tre fortællinger om den civile detektiv, der efter sigende skulle have inspireret Arthur Conan Doyle til Sherlock Holmes. Men Poes noveller har siden ligget urørte på vores virtuelle lager, fordi der efter vores opfattelse manglede flere af de mere interessante titler i Jakob Hansens gamle oversættelse.

Selv om de to bind, vi nu har udsendt, på ingen måde er en komplet udgave af Poes noveller (vi har udeladt hans essays, der næppe siger en nutidig læser særlig meget, og en del af de humoristiske fortællinger, der er næsten uoversættelige), indeholder de i det store og hele de fortællinger, vi selv holder af. Vi har tilsat nogle af hans fortællinger fra andre oversættelser end Jakob Hansens, og selv besørget oversættelsen af et par stykker, vi syntes

manglede.

Fortællingerne er ordnet efter, hvornår de er skrevet - bind 1 indeholder perioden 1832-42, bind 2 1843 til Poes død i 1849.

Indhold:

Metzengerstein - Manuskript fundet i en flaske - Stæv-
nemøde - Morella - Berenice - Hans Pfaalls mageløse
eventyr - Skyggen - Kong Pest - Stilhed - Ligeia - Huset
Ushers fald - William Wilson - Manden i mængden - Ned i
malstrømmen - Eleonora - Tre søndage i en uge - Det ovale
portræt - Den røde døds maskerade - Brønden og pendulet
- Hjertet der sladrede - Guldbillen - Den sorte kat - Brillerne
- Det store balloneventyr - En fortælling fra de øde bjerge -
Åbenbaring ad hypnotisk vej - Du er manden! - Den af-
lange kiste - Levende begravet - Scheherazades sidste
eventyr - Samtale med en mumie - Dr. Tarr og prof.
Fethers system - Hvad der virkelig hændte M. Valdemar -
Sfinxen - Amontilladofadet - Dværgeren Springfrø - Von
Kempelens opdagelse.

Til forsiden på bind 1 er anvendt en tegning af englæn-
deren Aubrey Beardsley (1872-1898): *The Masque of the
Red Death* (1894/95), til bind 2 har vi hentet motivet fra
bindet af en af de mere obskure danske Poe-udgivelser,
nemlig *Mystiske Historier*, oversat af Regina Bratli, Illums
Forlag 1910..Tegneren er Fritz Kraul (1862-1935).

ISBN: 978-87-7979-227-2 og 978-87-7979-228-9

Pris (vejl.): 50.-/bd.

George Eliot: *Det løftede slør*

Latimer er udstyret med den evne - eller forbandelse - at kunne se ind i menneskenes hjerter, og at kunne se forskellige scener fra sin egen fremtid. Således ved han på dag og time, hvornår han skal dø, og med det som udgangspunkt fortæller han sit livs historie, et liv, hvor han stadig har været en særling og udstødt, ikke mindst af faderen, der foretrak hans ældre og langt mere "mandige" broder. Da broderen dør, overtager Latimer hans forlovede, som han længe har været dybt forelsket i, trods en viden om, at kærligheden efterhånden vil forvandles til et uudslukkeligt, morderisk had.

Det løftede slør er ikke nogen fysisk stor bog - to kapitler og små 23.000 ord - men er en lille klassiker i den engelske "gotiske" litteratur. Originaltitlen var *The lifted Veil*, og den udkom første gang i *Blackwood's Edinburgh Magazine*, Edinburgh/London Juli 1859. Vi har hentet vor udgave i et lille bind af den norske avis *Aftenpostens*

føljeton fra 1878.

Forsidebilledet er et udsnit af Caspar David Friedrich
(1774-1840): *Der Wanderer über dem Nebelmeer* (1818)

ISBN 978-87-7979-229-6

Pris: 25.- (vejl.)

Anne Brontë: Fruen på Wildfell Hall

Da der flytter en mystisk kvinde ind på den forladte Wildfell Hall med en tjenestepige og et barn, begynder sladderstraks at gå lystigt blandt omegnens bedre selskab, ikke mindst da hun viser sig meget tilbageholdende med at gå på høflighedsvisitter hos samme. En af egnens ungekarle, Gilbert Markham, er dog fascineret af den unge enke, og forelsker sig også snart i hende. Efter nogle misforståelser mellem de to lader hun Gilbert læse sin dagbog, der opruller en historie om et frygteligt ægteskab med en fortrukken ægtemand og hendes kamp for selvstændighed i en tid, hvor ægteskabet gjorde kvinden til mandens ejendom.

Udgaven er baseret på den første, komplette danske oversættelse fra 1851 i oversættelse ved Johan Hendrik Halvorsen (1812-1890) hos forlaget J. H. Schubothe. Den danske udgave hed dengang *Wildfell-Hall*, og forfatteren på titelbladet var angivet som Acton Currer Bell - en

sammenblanding af Anne Brontës pseudonym *Acton Bell* og storesøsteren Charlottes *Currer Bell*.

Originaltitlen er *The Tenant of Wildfell Hall*, og den udkom første gang hos T. C. Newby London 1848 under forfatternavnet Acton Bell.

Til forsiden har vi anvendt et maleri af Thomas Sully (1783-1872): *Mother and Son* (1840)

ISBN 978-87-7979-230-2

Pris: 75.-

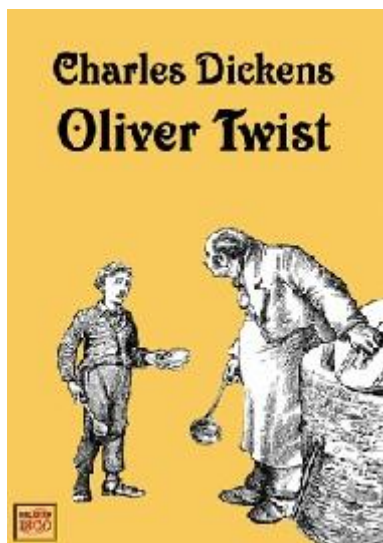
Herman Bang: Sommerglæder

I vores Herman Bang-serie har vi denne gang valgt den lille roman *Sommerglæder*: Ægteparret Brasen driver et lille sommerhotel i det nordjyske. Hotellet er på fallittens rand, men håbet er jo altid lysegrønt, så Brasen har indrykket en annonce i en hovedstadsavis med et godt tilbud til københavnere med lyst til en lille badeferie. Resultatet udebliver ikke, der ankommer på en og samme dag ikke mindre end 28 krævende gæster, langt mere end det søvnige provinshotel og dets beskedne personale kan håndtere ...

Sommerglæder udkom første gang på Det nordiske Forlag (Ernst Bojesen) i 1902. Udgaven her er fremstillet efter førsteudgaven.

Charles Dickens: *Oliver Twist*

I år ville Charles Dickens være fyldt 200 år, hvilket har fyldt diverse avisers bogtillæg en uges tid i starten af februar (han var født den 7. februar 1812), hvorefter sagen ligesom døde igen. Forskellige biblioteker fejrede også dagen på forskellig vis - sandsynligvis også flere end de tre forkølede arrangementer, der omtales på det danske Dickens-selskabs hjemmeside (www.dickens-selskabet.dk/). Men alt i alt var det en lidt mat affære - Dickens burde være mere værd end det.

Her på forlaget udsendte vi den 4. februar som den første af Dickens-årets udgivelser *Oliver Twist*, måske den mest kendte af hans romaner her til lands.

Denne, hans 2. roman fra 1838 (den første er Pickwick-klubben) handler om den forældreløse Oliver Twist, hans opvækst i fattighuset, til han sættes i lære hos en bedemand, hvorfra han flygter til London. I storbyen op-

tages han i en bande lommetyve, ledet af jøden Fagin, og oplæres af denne og den brutale Sikes til forbryder. Ved tilfældets spil optages han dog hos pænere folk, som sætter sig for at udrede Oliver's herkomst og give ham et bedre liv.

Originaltitlen var *Oliver Twist; or, The Parish Boy's Progress*.

Den udkom første gang som føljeton i *Bentley's Miscellany* fra februar 1837 - april 1839 og i bogform på forlaget Richard Bentley, London 1839.

Vores udgave er fremstillet efter *Oliver Twist, eller Fatighusdrenge's Livsvandring*. Af Charles Dickens. Fjerde gennemsete Udgave, Jacob Erslevs Forlag, København 1891 (Samlede værker bd. 11)

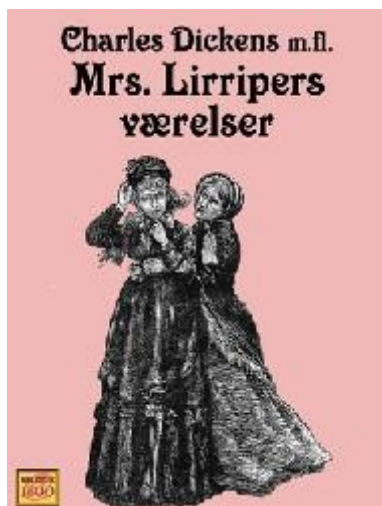
Oversætter: Ludvig Moltke (1805-1972)

Til forsiden er anvendt en tegning af James Mahoney (1810-1879), der fremstiller den berømmelige scene, hvor Oliver tillader sig den luksus at bede om mere mad på det kommunale asyl.

ISBN 978-87-7979-234-0

Pris: 50.- (vejl.)

Charles Dickens: Mrs. Lirripers værelser

Anden servering af Dickens i år - og det bliver ikke den sidste! - er en samproduktion med en række andre forfattere. Charles Dickens udsendte fra 1859 til sin død bladet "*All the Year Round*", der dels indeholdt Dickens egne værker, dels noveller og føljetoner af andre af samtidens større og mindre ånder. Hvert år udkom der et "ekstra julenummer", der som regel indeholdt en lang fortælling, hvor Dickens skrev en rammehistorie, og en eller flere andre forfattere fyldte indhold på.

Mrs. Lirripers værelser er en af disse, og stammer fra julenummeret 1863.

Indhold:

- ***Hvorledes Mrs. Lirriper fører forretningen*** (af Charles Dickens)
Mrs. Lirriper fortæller om sit liv og om hendes og majorens plejebarn

- ***Hvad lejerer fra første sal havde hørt om Crowley Castle*** (af Elizabeth Cleghorn Gaskell)
Lejerer fra første sal fortæller majoren om lord Brownlow, hans to koner og den morderiske tjene-stepige
- ***Hvorledes en doktor aflagde besøg i sideværelset*** (af Andrew Halliday)
Lejerer i sideværelset fortæller majoren om dengang en mystisk, alvidende doktor – måske Djævelen selv – besøgte det "Gensidige Beundrings-Selskab"
- ***Hvorledes lejerer på anden sal holdt hund*** (af Edmund Yates)
Lejerer på anden sal fortæller om dengang, den irriterende mr. Mortiboy besøgte sin kompagnons familie i Wales
- ***Hvorledes lejerer fra tredje sal kendte porcelænsfabrikationen*** (af Amelia Edwards)
Den tidligere porcelænsarbejder fortæller historien om den forsvundne værkfører.
- ***Hvorledes lejerer fra det bedste kvistværelse var i den sorteste fortvivlelse*** (af Charles Collins)
En kærlighedsaffære og en duel får en højst uventet udgang
- ***Hvorledes salens beboer tilføjede tilføjede nogle ord*** (af Charles Dickens)
Majoren giver ordet til plejebarnet Jemmy Jackman Lirriper, der fortæller et lille eventyr

Det første kapitel - af Dickens selv - er en stilistisk tour-de-force, hvor logi-værtinden i én lang monolog fortæller en unavngiven kvindelig tilhører om sit liv og levned, små og store bekymringer, og hvordan det begav sig, at hun og majoren - en af lejerne - fik deres plejebarn Jemmy.

Om forfatterne - ud over Dickens selv - skal i øvrigt bemærkes følgende:

Elisabeth Cleghorn Gaskell var født Elisabeth Cleghorn Stevenson i Chelsea i 1810. Hun giftede sig med præsten William Gaskell i 1832, og som forfatter omtales hun - og omtalte også sig selv - som "Mrs. Gaskell". Hun er stadig kendt for romaner som *Nord og syd* (der ikke har noget at gøre med serien om borgerkrigen i Amerika, men handler om forholdet mellem en kvinde fra Englands sydlige bondeland og en fabriksherre fra Nordengland), *Cranford* - som man kan se som tv-serie med jævne mellemrum på TV-Charlie - og hendes sidste værk, *Koner og døtre* (*Wives and Daughters*). Elisabeth Gaskell døde af et hjertetilfælde i 1865.

Andrew Halliday hed egentlig Andrew Halliday Duff (1830-1877) og var en skotsk journalist og dramatiker, der kom til London i 1849. Fra 1861 skrev han for Dickens' blad *All The Year Round*, og producerede en del farcer og melodramer for scenen, og omskrev forskellige populære romaner til skuespil, bl.a. David Copperfield.

Edmund Hodgson Yates (1831-1894) var søn af en skuespiller og teaterdirektør i Edinburgh. Han var journalist, redaktør, og forfatter af diverse, nu glemte romaner og skuespil.

Amelia Ann Blanford Edwards (1831-1892) var forfatter, journalist og ægyptolog, datter af en irsk moder og en engelsk bankier. Hun var forfatter allerede fra barn: hendes første offentliggjorte digt skrev hun som syvårig, den første novelle som tolvårig, og senere skrev hun jævnligt til bl.a. *Chamber's Journal*, *Household Words* og *All the Year Round*, og forskellige aviser som *Saturday Review* og *Morning Post*. I 1873-74 foretog hun en læn-

gere rundrejse i Ægypten, og skrev efter sin hjemkomst en beskrivelse af turen. Hun blev så dybt grebet af ægyptologien, at hun stort set ophørte med at skrive fiktion, men helligede sig dette emne til sin død af influenza i 1892.

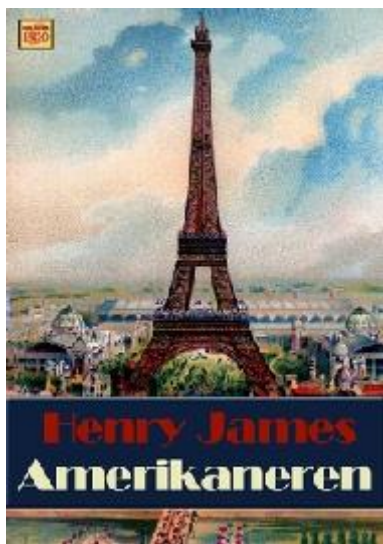
Charles Alston Collins (1827 - 1873) var født i London som søn af maleren William Collins, og broder til forfatteren Wilkie Collins. Han var egentlig maler - påvirket af den præ-raphaelitiske bevægelse - men droppede malekunsten i slutningen af 1850'erne for i stedet at blive forfatter som sin broder; hans mest succesrige produktion var en række humoristiske småfortællinger. I 1860 giftede han sig med Dickens' datter Kate.

Vor udgave af *Mrs. Lirripers værelser* er hentet i avisen *!Fædrelandet*", december 1863. Oversætteren er ikke navngivet, men mon ikke det er Ludvig Moltke, der også står som oversætter af fortsættelsen i samme avis året efter.

ISBN: 978-87-7979-237-1

Pris: 25.- (vejl.)

Henry James: Amerikaneren

Christopher Newman, en rig amerikansk opkomling, er på rejse i Europa. I Paris præsenteres han for den smukke enke Claire de Cintré, en datter af den gamle aristokratiske familie de Bellegarde, og for Valentin, hendes charmerende broder.

Hans ønske om at ægte Claire er imidlertid ikke populært hos resten af familien, en ældre broder og moderen, marquise de Bellegarde. Men på grund af hans formue bider de det i sig, og lover ham ikke at blande sig - et løfte, de senere fortryder. Men Newman kommer under vejr med en forbrydelse i familiens fortid - skal han bruge den imod dem for at få sin vilje eller ...

Romanens originaltitel var *The American*, og den udkom første gang som føljeton i *The Atlantic Monthly* 1876-77 (i bogform James R. Osgood and Company, Boston 1877).

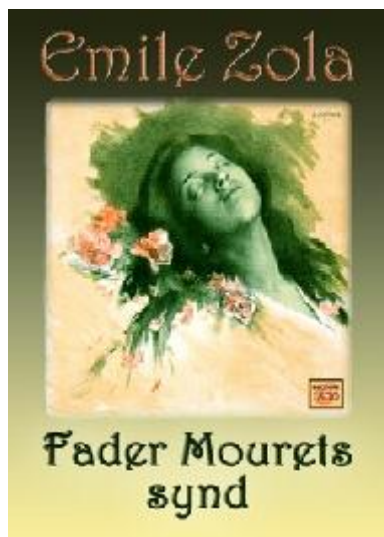
Vores udgave er hentet i bladet "*Hver 14. Dag*", *Illustreret Tidsskrift*, en kortlivet publikation, der blev udgivet af Sophus Bauditz, og som efter to år blev til "*Hver 8. dag*". Der er ikke oplyst nogen oversætter.

Til forsiden er anvendt et gammelt fransk postkort af Eiffeltårnet omkring 1890.

ISBN 978-87-7979-233-3

Pris: 50.- (vejl.)

Émile Zola: *Fader Mourets synd*

Den unge Serge Mouret er sognepræst i et primitivt landsogn i nærheden af byen Plassans. Da han efter et nervøst sammenbrud mister hukommelsen og under sin rekonvalescens plejes af det unge naturbarn Albine på et afsidesliggende gods, falder han som "offer" for dybere-liggende menneskelige følelser og parret fatter en dyb og inderlig kærlighed til hinanden.

August Strindberg omtalte ved flere lejligheder romanen som "et kolossalt digt af overnaturlig skønhed".

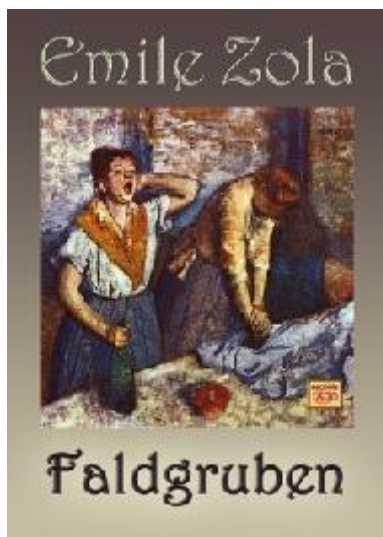
Fader Mourgets synd - originaltitel: *La Faute de l'abbé Mouret* (G. Charpentier Paris 1875) har ikke tidligere været udgivet på dansk. For oversættelsen af denne udgave står Kim N. Jensen (1855-)

Til forsiden er benyttet en litografi af Albert-Émile Artigue (1875-1906): *Albine* (1897)

ISBN 978-87-7979-225-8

Pris: 75.- (vejl.)

Émile Zola: Faldgruben

Gervaise Macquart har ikke mange krav til et lykkeligt liv: at have et arbejde, kunne tjene det daglige brød, have et lille værelse og et beskedent bohavede for sig selv, kunne opdrage sine børn, ikke at få prygl og at dø i sin egen seng. Da hendes mand, Auguste Lantier, forlader hende og deres to børn efter at have sendt hende til lånekontoret med de sidste pjalter, ser det håbløst ud, men hun klarer sig, og slår sig sammen med blikkenslageren Coupeau, der har fast arbejde, ikke drikker, og ikke er voldelig. Sammen får de sparet så meget sammen, at Gervaise kan åbne et strygeri med flere medarbejdere.

En dag falder Coupeau imidlertid ned fra det tag, hvor han er ved at lægge zinkplader, og under rekonvalescensen får han smag for lediggang og værtshusbesøg. Det er starten på en stadigt accelererende spiral mod den yderste ruin og fornedrelse for parret.

Gervaise får med Coupeau datteren Anna, kaldet Nana, der er hovedperson i den vel mest kendte roman af samme navn i Rougon-Macquart-cyklussen. Man får i *Faldgruben* i glimt billeder fra Nanas opvækst og starten på hendes karriere som luksusskøge.

Bogens originaltitel var *L'Assommoir*, og den udkom første gang på forlaget G. Charpentier i Paris 1877.

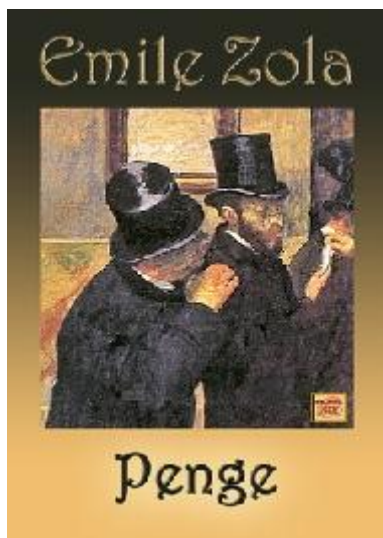
Til denne udgave er anvendt *Emile Zola: Faldgruben*. Avtoriseret Oversættelse for Danmark. A. Christiansens Forlag, København 1904. (Christiansens udgaver er identiske med Politikens føljetonudgaver fra samme tidspunkt). Oversætteren er ikke oplyst i bogforlægget.

Til forsiden er anvendt et maleri af Edgar Degas (1834-1917): *Les Repasseuses* (1884)

ISBN 978-87-7979-232-6

Pris: 75.- (vejl.)

Émile Zola: Penge

Aristide Saccard - som vi tidligere har mødt i "*Kampen om byttet*" - står efter en fallit tilbage som en paria på Paris' Børs. Han er dog stadig på jagt efter nye projekter for atter at komme på fode.

Ingeniøren Hamelin, der bor i den samme ejendom som Saccard, drømmer om at genrejse landene i Mellemøsten ved gigantiske anlægsarbejder: jernbanelinier, vejanlæg, havneanlæg osv., og Saccard beslutter at danne en bank til at financiere alle disse foretagender, samtidig med at han selv som direktør kan udnytte foretagendet til sin egen fordel.

Banken bliver grundlagt, og Saccard begynder sammen med andre i det konsortium, der står bag, at pumpe bankens aktier op ved gennem stråmænd at opkøbe dem til stadig højere kurser. Han opkøber også forskellige aviser, der skal støtte den kunstige succes, og lægger sig

ud med sin broder, den mægtige minister Eugene Rougon, og med konkurrenten Gundermann.

Samtidig dukker der et spøgelse fra fortiden op i form af en illegitim søn og nogle veksler, udstedt til dennes moder og underskrevet med falsk navn.

L'Argent udkom første gang som føljeton i bladet *Gil Blas* 1890-1891, og i bogform hos forlaget Charpentier et Fasquelle, Paris 1891

Denne udgave er fremstillet efter Émile Zola: *Penge*. Roman. Avtoriseret Oversættelse for Danmark. A. Christiansens Folag, København 1903. Oversætteren er ikke oplyst i bogforlægget.

Til forsiden er igen benyttet et maleri af Edgar Degas (1834-1917): *Portraits à la Bourse* (1879, udsnit).

ISBN 978-87-7979-235-7

Pris: 75.- (vejl.)

Alle de tre Zola-titler, vi senest har udgivet er for øvrigt filmatiseret, nogle endda flere gange, men er desværre uopdrivelige på DVD.

Fader Mourets synd findes i en udgave instrueret af Georges Franju fra 1970.

Faldgruben findes i flere udgaver, bl.a. flere stumfilm, i en amerikaniseret version som "*The Struggle*" af D. W. Griffith fra 1931, samt under titlen *Gervaise* i en fremragende udgave fra 1956 med Maria Schell i hovedrollen.

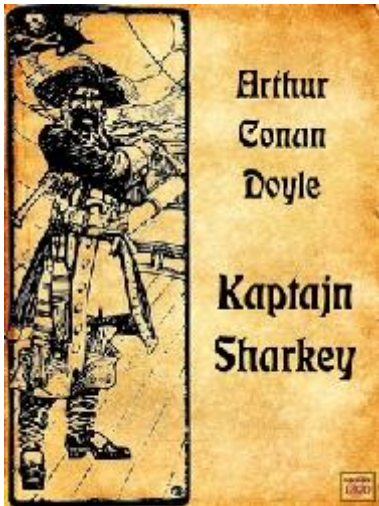
Også *Penge* er filmatiseret flere gange, bl.a. en gigantisk, mere end tre timer lang stumfilm fra 1928 med bl.a. Brigitte Helm og Alfred Abel, en fransk fjernsynsudgave fra 1988 og en dansk udgave fra 1916, instrueret af Karl Mantzius (der også spiller hovedrollen) og med manuskript af Carl Th. Dreyer. Desværre er der kun bevaret et lille brudstykke af denne udgave på omkring et minut.

Vi bringer et link til den danske udgave af L'Argent på [Dansk Filminstitut](#) et par billeder fra nogle af filmene, vel vidende, at de måske ikke gengives lige fremragende i alle læseprogrammer. De to første er fra *Fader Mourets synd*, de to sidste fra *Gervaise*:

Arthur Conan Doyle: Kaptajn Sharkey

Alle kender Conan Doyle's Sherlock Holmes, mange kender hans oberst Gerard og professor Challenger. Derimod er sørøveren John Sharkey - den modbydelige Sharkey - ikke meget kendt, og har ikke før været oversat til dansk.

Her får du de fire korte fortællinger, Doyle skrev om kaptajn Sharkey:

- **Hvorledes St. Kitt's guvernør kom hjem**
Sharkey er fanget og skal hænges - medens guvernøren fra St. Kitt's iler hjem til London
- **Affæren med Stephen Craddock**
Den gamle forbryder Stephen Craddock har en plan til at fange kaptajn Sharkey
- **Sharkeys sygdom**
Sharkey border et handelsskib, der har en forunderlig skat ombord
- **Hvorledes Copley Banks hævned sig på kaptajn Sharkey**

Copley Banks' hustru og to sønner er myrdet af kaptajn Sharkey, og han henfalder tilsyneladende i vanvid

De fire novellers originaltitler og førsteudgaver var som følger:

- *How the Governor of Saint Kitt's came Home*: Pearson's Magazine, januar 1897
- *The Dealings of Captain Sharkey with Stephen Craddock*: Som "The Two Barques" i Pearson's Magazine, marts 1897
- *The Blighting of Sharkey*: Pearson's Magazine, april 1911
- *How Copley Banks slew Captain Sharkey*: Pearson's Magazine, maj 1897

Oversætter: Kim N. Jensen (1955-)

Forsidemotivet er hentet fra Wilbur Dick Nesbit: *An Alphabet of History* (1905)

ISBN 978-87-7979-236-4

Pris: 25.-

eBøger undervejs

De næste ebøger udkom den 1. april, - omtale venter til et senere nummer af nyhedsbreve - og er

- **Theodor Storm: Dårækisten**, en samling med 8 noveller af den dansk/tyske forfatter fra Husum i Slesvig
- **Fjodor Dostojevskij: Et svagt hjerte**. Udover titelnovellen er også medtaget tre korte fortællinger: *Et juletræ og et bryllup*, *Bonden Marei* og *Julefrost*
- **Émile Zola: Madeleine Férat**. En af Zolas tidligste romaner, udgivet lige efter Therese Raquin, men faktisk skrevet før. (Den er ikke en del af Rougon-Macquart-serien)

Lidt længere inde i april udkommer **B. S. Ingemann: Erik Menveds Barndom** og to tidlige norske kriminalfortællinger af **Mauritz Hansen: Mordet på maskinbygger Roofsen** og **Jutulskoppen**.

Hvilken rækkefølge, vi derefter følger, er ikke til at sige i skrivende stund, men man kan følge med på vor hjemmeside, hvor man både kan se de nyeste udgivelser, og de planlagte.

- og af og til smutter der en titel ind, som ikke har stået på undervejs-listen!

Theodor Storm: Psyche

Dette "nummer" af nyhedsbrevet bringer en af novellerne fra vor Theodor Storm-samling i sin helhed. Den er hentet i *Danmark, Ugeblad for underholdende og belærende Læsning*, 1879, 3. årgang nr. 2-4, hvor den blev bragt under navnet *Hvorledes kunstneren fik sin hustru*. Oversætter ikke oplyst.

Det var en formiddag i august, og solen skinnede; men vejret var råt, vinden blæste hårdt fra nordvest, og vind og strøm drev med voldsomhed de skummende bølger ind i den brede arm af havet, der mellem to diger udefra førte ind til byen. Bræddebygningerne på de to badeflåder, der lå lænkede til stranden i nogen afstand fra hianden, hævede og sænkede sig; inde i landet ville man have talt om storm, og selv her ved kysten syntes den samme anskuelse at herske; for det ellers så livlige badested var i dag fuldstændig tomt. Kun dér foran skuret, der lå på kysten ved den flåde, der var længst fra byen, stod den knoklede skikkelse af den gamle badekone. Hendes store tafteshat havde forskudt sig, og dens lange bånd flagrede smældende i luften; sin grove klædeskåbe holdt hun sammen med begge hænder. Hun havde ingenting at bestille. Damernes og børnenes badekapper og håndklæder lå i fred inde i skuret på deres hylder. "Jeg går hjem," sagde hun ved sig selv; "der kommer ingen i dette hundevæjr."

Hun greb sine hattebånd, der fløj hende om øjnene, og lå langs diget ind mod byen. Fårene, der var tøjret på stranden, havde så vidt som tøjrene rakte, stillet sig i grupper med ryggen mod vinden. Ellers var der intet at se. - Og dog, der på diget kom to mænd gående og steg ned ad digets udvendige side, lige for den nærmeste badeflåde, der på grund af strandbreddens beskaffenhed havde måttet overlades mændene; deres håndklæder,

som de førte med sig, lod de flagre om deres hoveder i de oprakte hænder; deres ungdommelige stemmer, deres klare latter kunne ikke nå den gamle; for vinden tog dem bet fra munden og vejrede det bort ad byen til.

"De kunne også være blevet hjemme," brummede den gamle, da hun havde set dem begge forsvinde i en af badeflådens døre; "men det kommer ikke mig ved; jeg går hjem!" Hun halede et stort tombaks lommeur frem fra sit bælte og talte med fingrene tallene på skiven. "Der kan kun komme en i det vejr, og det er allerede over hendes tid. Det må snart have været flod over en halv time og hun - hun kan aldrig engang afvente det første vand."

Hun var allerede i færd med at lukke skurets dør, der vendte mod nord i retning af diget, da hun ved et blik, som hun endnu kastede mod byen, greb sig med begge hænder til sin tafteshat. "Hellige moder Maria," råbte hun; "man kunne blive katolsk over det; der kommer et fruentimmer, der kommer hun!"

Og det var virkelig et fruentimmer, der kom der på diget fra byen af; det var endogså en pige, ja det var kun en pige i knop, og hun nærmede sig rask trods vejr og vind. Den flade stråhat var for længe siden revet af hovedet på hende, og hun havde den i hånden ved båndet; vinden havde løst det gyldenblonde hårs knuder, så at det flagrede frit fra den unge nakke; hun gik stadigt raskere til, og hendes mørke øjne spejdede i det fjerne. Da hun havde genkendt den gamles knoklede skikkelse, der endnu bestandig stod foran skuret, fløj hun ned ad diget og derpå over stranden hen til hende. "Kathi," råbte hun, "Kathi! Jeg kunne ikke komme før; jeg var allerede bange for, at du var gået hjem!"

"Ja, ja!" mumlede den gamle, "havde jeg blot været så

klog!"

"Kathi! Ikke brumme!" Og medens hun hævede fingeren truende mod den gamle, så hun hende næsten ømt ind i øjnene.

"Jamen, det går jo dog ikke, lille frøken," mente den gamle endnu en gang, idet hun strøg den unge piges blonde hår tilbage fra panden.

"Men det går jo først rigtig godt, Kathi! I dag er her hverken svøbelsesbørn eller gamle tanter; i dag er jeg eneherikerinde i riget, jeg, og over mig fuglene i luften! Se blot den smukke sølvmåge der! Hurra, Kathi; det bli'r løjer."

"Ja, ja, lille frøken, selv fuglepakket flyver idag ad landet til!"

"Eller snarere, de bliver kastet derhen af vinden! Men jeg, Kathi! Sådan noget finder jeg mig ikke i!"

Den gamle så fuld af forbavselse på hende. "Men barn, så se dog kun; flåden vipper jo som en gyngest, og vejen derhen er vist en fod under vandet!"

Den unge dame hævede sig på tærne og så ned til stranden. "Rigtigt," sagde hun og nikkede lystigt; "jeg må trække sko og strømper af i dit skur."

I den afdeling af dette, som de nu begge betrødte, så der i dette øjeblik beboeligt nok ud, rigtignok var der også herinde kun de nøgne bræddewægge, men lige overfor døren stod der en løjbænk, der var belagt med brogede hynder; på den ene side fandtes der foruden hylderne for baderedskaber også en hylde, hvorpå der stod brune

kaffekander, dåser og kopper, og gennem det lille vindue, der vendte mod byen, skinnede middagssolen og opvarmede og oplyste hele rummet.

"Hm," sagde pigen og nikkede smilende op til hylden. "Fru kammerrådinden og fru krigsrådinden og fru baronessen, de har alle sammen nøglerne til deres kaffe- og sukkerdåser i lommen; se kun, der dingler da i ethvert fald hængelåsene; så kan vi ikke komme til dem, Kathi."

"Men lille frøken, De drikker jo dog ingen kaffe efter badet, son de tre gamle damer."

"Nej, ikke jeg, Kathi! Men du, hvordan får du da din kop?"

"Jeg, lille frøken, jeg har min cikorie hjemme; så får katten også sin del."

Men den unge pige stak hånden i lommen og lagde straks derpå to sirlige papirkræmmerhuse på bordet, der stod under hylden med kopperne. "Mokka," sagde hun højtideligt, "og fineste rafinade! Mama har udtrykkeligt pakket det ind til dig; hun vidste nok, at du i dag måtte stå vagt for mig alene. Tænd nu din spritmaskine og kog dig din kaffe, og din kat be'r jeg hilse!"

Hun havde sat sig i sofaen og begyndte at trække sko og strømper af. Den gamle kone stod foran hende og betragtede hende med ømhed; men hun takkede hende ikke med ord, hun sagde kun: "Mama glemmer mig ikke," og lidt efter: "men, lille frøken, ville da mama lade Dem gå?"

"Lade mig gå? - Mama er ikke sådan en hare som du! Du skulle skamme dig, Kathi, sådan en lang karl som du er!"

"Ja ja, frøken, jeg sætter mig heller ikke imod. - Jeg

glemmer det aldrig - da jeg var barnepige hos Deres bedstefader, den gamle borgmester - den angst, som jeg ofte har udstået; Deres fru mama - hun vil ikke tage det ilde op - var den gang ikke en smule anderledes, end den unge frøken er nu!"

Den unge frøken havde trukket de nøgne fødder til sig på sofakanten og lod sig velbehageligt bestråle af det varme solskin. "Fortæl den kun endnu engang, Kathi!" sagde hun.

Den gamle havde sat sig ved siden af hende på sofaen. "Ja ja, lille frøken, jeg har allerede ofte fortalt Dem det. Men jeg ser hende endnu stadig for mig, Deres fru mama; det vil sige, den otte eller niårige tingest. Lige så smukt gult hår som frøkenen!"

"Gult, Kathi? - Takker dig også så mange gange!"

"Er det ikke gult, Frøken? Nå, smukt er det dog?"

"Ja, Kathi! Men mamas er endnu i dag meget smukkere end mit. Ikke sandt! Hun bar det altid i to lange, tykke fletninger?"

Den gamle nikkede. "Og hvor de fløj, når hun løb og sprang!"

"Men Kathi, gik hun da aldrig ordentligt som jeg og andre mennesker?"

"Frøkenen mener som før ned ad diget?" Og den gamle strøg med sin hårde hånd den smukke piges hoved, medens denne leende så op til hende. "Ja ja, det er rigtignok nedarvet. Men engang, da gik det endnu ikke højt nok med springningen. På den 7 fod høje havemur sad

den små med sin lille lænestol, sit lille bord og hele sit dukke-teservice på det. Ved muren stod et gammelt, krumt fyrretræ; ved hjælp af dette havde hun praktiseret alt op og sig selv med; og nu sad hun der som i et lysthus, midt imellem alle blomsterne, der netop lige var sprunget ud."

- Den unge pige drillede ikke mere sin gamle veninde; ikke blot de små øren, men også den åbne mund og de mørke øjne syntes at høre på historien. -

"Jeg var barnepige for den yngre søster; for Deres tante Elsabe," vedblev den gamle; "jeg skulle vel også se efter Deres moder; men hvem kunne vel altid passe på den vildbasse? Og det stykke af muren var langt nede i den store have, hvor man ikke kom hver dag. - Men denne dag skulle vi jo netop komme derhen, just da legen var på sit højeste; hr. borgmesteren havde endnu sin slåbrok på og sin kalot på hovedet. Han havde altid været en venlig herre. "Kom Kathi!" råbte han, "tag den små Elsabe på armen; jeg vil vise dig mit ranunkelbed der oppe ved muren! - Men hvad så vi!" Frøkenen nikkede. "Der sad den fine lille pige på den halsbrækkende mur, som prinsessen i børneeventyrene, og blomsterne hang om hende; hun rørte lige med en ske i den lille kop, som hun holdt i hånden, og førte den derpå til munden, som om hun virkelig drak, og nikkede til sin store dukke, der også sad ved bordet i en kurvestol lige overfor hende. Det fo'r mig gennem kroppen; jeg havde nær ladet tante Elsabe falde ud af mine arme; og borgmesterens hår og kalot rejste sig, der stod han i sin pæne slåbrok og turde hverken sige A eller B. - Dog nu havde hun fået øje på os. 'Å, papa! - Papa og Kathi!' sagde hun forbavset og drejede hovedet om til os. - Men papa vinkede kun stumt med sine hænder. - 'Hvad skal jeg, kære papa? Skal jeg komme ned til dig? - Nu skal jeg straks, men grib så, papa!' Og før vi kunne se

os for, kastede hun alle sine dukkekopper og skeer ned til hr. borgmesteren, og han sagde slet ingen ting, men søgte blot at gribe dem, så godt han kunne, og da bordet så var tomt, tog hun sin dukke i armen, gik som en linjedanser et par skridt hen ad den runde mur og - herre Jesus! Jeg og hr. borgmesteren og tante Elsabe skreg alle op på engang - der fløj den lille vildkat selv ned med den store dukke og det midt i hr. borgmesterens ranunkelbed!"

Den unge piges øjne strålede.

"Ved du hvad, Kathi," sagde hun, "mama må have været henrivende. Havde jeg blot kunnet se hende således! - Men mama er endnu henrivende og ung, Kathi. Jeg tror, hun kunne endnu i dag springe ned fra muren."

Den gamle rystede på hovedet.

"Hvad frøkenen dog kan have for tanker! Men rigtignok, den gang var der hver eneste dag noget nyt på færde med det smukke barn."

Hun havde foldet hænderne over knæet for at fortælle videre, da skurets dør blev revet op af et vindstød; en forbiflyvende brokfugl udstødte sit gennemtrængende skrig; fra stranden kunne man høre vandets plasken.

Pigens lette skikkelse rejste sig pludseligt og stod høj og rank foran den gamle. "Du svingefulde Kathi!" råbte hun og hævede sin lille knyttede hånd truende i vejret; "nu mærker jeg først, du ville ved din fortælling holde mig fast her, til dit store tombaks ur marcherede til et, og jeg så måtte hjem til mama! Men denne gang, Kathi!" Endnu et yndefuldt knips foran den gamle, og hun var allerede udenfor og gjorde en svømmebevægelse i luften med de

små hænder.

Den gamle var løbet med ud; men hun så, at spillet var tabt.

"Kom for Himlens skyld, barn! De vil da ikke i dag svømme udenfor flåden?"

"Og hvorfor ikke, Kathi? Du ved jo, jeg forstår det! Og jeg siger dig, det bliver løjer!"

*Fiskene og fuglene
Vinden og voverne
Er alle mine legekammerater."*

Og syngende skred hun ned over den grønne forstrand til kysten, med det smukke hoved vendt mod vinden; over de nøgne fødder flagrede den lette sommertilklædning.

Den gamle rystede på hovedet og gik tilbage til sit skur. Strømperne og skoene, som hendes yndling havde ladet ligge foran løjbænken, lagde hun pænt til side; derpå skænkede hun vand fra en krukke i en lille blikkedel og tændte spritmaskinen.

"Barnet vil vel også drikke en kop i dag," sagde hun, idet hun tog en af de brune kander ned fra rækken og udtømte kaffekræmmerhusets indhold i den derpå anbragte tragte.

Men det lod hende dog ingen ro; hun havde det som hønen, der har udruget en vandfugl. Et par gange havde hun allerede stukket hovedet udenfor døren; nu løb hun helt ned mod stranden.

Broen ud til badeflåden var fuldstændig oversvømmet, så

at det gyngende bræddehus syntes at være uden al forbindelse med landet. Langt borte strakte sig den grønne, bølgende vandflade; forstranden på den modsatte side var så langt oversvømmet, at hendes øjne endnu kun utydeligt kunne skimte dens grønne rand.

"Frøken!" råbte hun; "frøken!"

Der kom intet svar; vinden havde måske bortvejret hendes råb; men et plask lød nu ind fra flåden.

Den gamle nikkede tilfreds og travede atter ind i sit skur.

Ovre på den første flåde havde de unge mænd imidlertid også passiareet i det fælles påklædningsværelse. Den største med det brune krølhoved var en ung billedhugger, der først for et fjerdingår siden var vendt hjem fra Italien og Grækenland til sit fødested, den nordtyske hovedstad; for nogle dage siden var han rejst endnu et stykke længere mod nord til denne kyststad for endelig at gense den ven, med hvem han havde levet i den fortroligste omgang, medens de begge studerede i det sydlige Tyskland. De dage, hvori de nu havde været sammen, havde langtfra været nok til at udtømme mængden af, hvad de følte trang til at meddele hinanden.

"Og du vil virkelig allerede bort igen i aften og lade mig alene med mine støvede akter, efter at du har fremtryllet denne rigdom af syner for mig?"

Halvt leende og halvt i tanker så den unge kunstner på vennen.

"Hvorfor griber du ikke selv mejslen og penslen? Find dig nu i din skæbne og bær den, som dit stamtræ bærer dig!"

"Men der er ingen grund til allerede at forlade mig i dag!"

"Jeg må, Ernst! Jeg har lovet min moder senest i morgen at være hos hende igen; og for øvrigt - du ved jo, at min Brynhild volder mig uro." Han fo'r med hånden gennem sine brune lokker, og hans pande rynkedes over de klare, grå øjne, som til begyndende åndeligt arbejde.

"Brynhild!" gentog den anden; "jeg begriber stadig væk ikke, hvordan du just er kommet til hende!"

"Du mener: hvad er Hekuba for mig? Jeg ved det ikke; en gang, for en tid havde hun, som jeg troede, fortryllet mig, men -"

"Men," afbrød vennen ham; "du kommer til at indhugge en kommentar på sokkelen til din statue! Hvorfor hente stof fra så fjerntliggende tider? Som om ikke enhver nærværende tid havde sin egen rigdom!"

"Hvorfor? Ernst! Du taler jo næsten som, jeg ved ikke, hvilken stor kritiker, over Immermanns Tristan og Isolde. Hvad kommer tiden, ja hvad stoffet kunstneren ved? - Tilvisse, fra himlen, der er over os levende, må det tændende lyn falde; men hvad det oplyser, det bliver levende for den, der kan se, om det så ligger forstenet i fortidens dybeste grav."

Som hist ovre den smukke piges øjne strålede af barnlig kærlighed, således strålede her den unge kunstners øjne i begejstring.

"Vi vil i dag ikke strides," sagde den anden og så hjerteligt på ham, - "men, hvornår funkler dette lyn?"

"Vær kun from og ær guderne! - Det gælder da kun om at

bringe det nytvakte liv frem for dagens lys, og jeg tænkte, at også du havde indrømmet mig, at mine øjne allerede have været seende og mine hænder stærke og rene nok. - Men det er det just," vedblev han, medens vennen tilkendegav ham sin faste tro med et håndslag, "jeg frygter for, at jeg denne gang ikke har set ret, eller - jeg har endnu været for kort hjemme; Nordens frygtelige valkyrie forsvinder endnu stedse for mig lige overfor den antikke gudeverdens muntre skare; selv fra disse Nordsøens grønne bølger dukker billedet af Odysseus' frelsende veninde Leukothea op for mig - lad mig nu gå; jeg er dog ikke mere til nogen nytte for dig!"

De var under denne samtale trådte ud på det åbne galleri for at styrte sig i havet.

Man kunne have ønsket, at ikke netop kunstneren havde været den smukkeste af dem eller endnu hellere, at der foruden dem endnu havde kunnet være et andet kunstnerøje tilstede for at mætte sig ved denne ungdommelige skikkelses skønhed og benytte den til fremtidige værker.

Endnu stod de fængslede ved synet af den oprørte vandflade, der lå vidtstrakt for dem. Rastløst og brusende rullede bølgerne over dybet, beskindedes af solstrålerne og opløste sig i skum, medens andre rullede frem. Luften genlød af stormens brølen og havets brusen; undertiden hørte man endnu derimellem en forbiflyvende vandfugls skærende skrig. En stærk bølge sønderlodes netop mod det træværk, hvorpå de unge mænd stod, og oversprøjtede dem med sit skum.

"Holla! De bliver utålmodige," råbte den unge jurist. "Kom nu, som tritoner vil vi fare gennem det grønne krystal!"

"Men hans ven, kunstneren, så ud i det fjerne og syntes

ikke at høre ham.

"Hvad er der, Franz?"

"Der! Fra dameflåden! se dog!" Og han viste med den udstrakte arm hen ad den skummende vandflade.

Den anden udbrød forskrækket: "En kvinde! - Et barn!"

"Tilsyneladende, men ingen oceanide."

"Nej, nej! Hun kæmper forgæves med bølgerne. Og det muslingehorn, som stiller vandene, har desværre kun den gamle fader Triton!"

Han gjorde mine til at springe i vandet; men hans ven holdt ham tilbage med rask hånd." "Du ikke, Ernst! Du ved, at jeg er den bedste svømmer, og en er nok. Løb hen til den gamle badeheks der i skuret og sig hende, hvad der er at sige!"

Næppe var det sidste flygtige ord udtalt, før vandet også allerede sprøjtede højt i vejret, og snart dukkede svømmerens bruntlokkede hoved op i en armlængde fra flåden. Han fløj afsted, idet han med kraftig arm kløvede bølgerne; overalt tindrede og sprudede det for hans øjne; men hvert øjeblik hævede han brystet over vandet og hans klare blik fløj over de skummende bølger.

Endnu langt fra ham legede bølgerne med skønne, gyldenblonde hår; to små hænder tog endnu undertiden et greb gennem det bevægelige krystal; men også med dem legede snart bølgerne. En søsvale dukkede ned i vandet tæt ved, hævede sig atter og skød med vinden på siden hen over vandfladen, idet den som med hån udstødte sit rå skrig.

Den gamle Kathi var dog også igen blevet grebet af uro foran sin dampende kaffemaskine. Stormen ruskede i brædderne på hendes skur; nu og da hørte man et af luften henvejret fugleskrig; hun havde ikke ro mere på sin træstol. Hun var igen gået ud, ja hun havde også trukket skotøjet af for at vade over til flåden og stod nu der og bankede med sin hårde hånd, snart på en, snart på en anden badecelle. "Frøken, ak kære frøken, så svar mig dog!"

Men der kom intet svar. Ikke en gang en plasken lod sig høre der inde fra; kun bølgenes brusen og syden drog ensformigt, uophørligt forbi hendes øre.

Da hun rådvild så tilbage mod landet, så hun en mand løbe hen til hendes skur, og straks efter hørte hun ham kalde. - "Madam Kathi! Madam Kathi Wulf!" råbte han gennem stormen.

"Her! For Guds skyld, her!" - og hurtigt vadede den gamle tilbage til land over den gyngende bro. "Å, min Gud, hr. baron, er det Dem! Ak barnet, barnet!" Uden at sige noget greb han hende ved armen, drejede hende om med et kraftigt ryk og pegede med hånden ud på den åbne vandflade.

"Er det den anden herre? Søger han efter barnet?"

Den unge mand nikkede.

"Barmhjertige Gud! Man skal aldrig ræsonnere. Jeg ræsonnerede, hr. baron, da jeg før så Dem begge komme på diget. Man skal aldrig ræsonnere, nej aldrig, aldrig!"

Baronen svarede ikke; han så med opmærksomme øjne ud

over vandet. Et par øjeblikke endnu - langt ude fra hørte man det åbne havs dumpe drøn - og han greb igen den gamle i armen: "Nå, madam Kathi, der ser De! Han søger ikke mere efter hende, han bærer hende allerede i armen."

Den gamle udstødte et højt skrig.

Da dukkede svømmerens skikkelse med det brede bryst op af de skummende bølger, og snart så man ham stige langsomt, men sikkert op ad den stejle bred. I hans arm hvilede et ungt legeme, der var lige langt fra kvindens fylde og barnets magerhed, et billede af Psyche, hvis der nogensinde havde været noget. Men det lille hoved var sunket tilbage, og den ene arm hang livløs ned.

"Som i gudernes dage!" mumlede den unge mand, der åndeløs havde set til. "Men nu ned til stranden, madam Kathi! Tag De imod barnet; jeg løber til byen efter en læge; han kunne blive nødvendig."

Endnu en kort, indtrængende anvisning af, hvad den gamle først og fremmest havde at gøre, og han ilede afsted; ikke engang pigens navn havde han erfaret.

Nogle minutter senere lå den fine skikkelse inde i skuret på løjbænken i sin hele hjælpeløshed, indhyllet indtil brystet af den gamles røde sjal. Denne stod sitrende foran hende, idet hun voldsomt tilbagetrængte sin lydelige hulken; hun havde netop taget et håndklæde og belavede sig på at foretage sig alt det med det unge legeme, som så vel den ene som den anden af de unge mænd havde indskærpet hende. Kun en gang endnu bukkede hun sig ned for at se sin yndling ind i ansigtet.

"Kathi!"

De unge læber havde udtalt det, og de unge øjne betragtede hende varmt og livskraftigt. "Kathi, jeg er jo ikke druknet!"

Den gamle sank ned foran hende og dækkede, medens tårerne strømmede frem, barnets hænder, bryst og kinder med sine kys. "Ak, lille frøken, hjertensbarn, hvad for en angst har De ikke voldt os! Når nu den kære, unge herre ikke havde været! Og jeg ræsonnerede, jeg gamle dåre, da jeg så dem komme på diget!"

Med en pludselig bevægelse strakte pigen sin hånd frem imod hende.

"For Guds skyld, Kathi, til! Jeg vil ikke vide hans navn, aldrig!"

"Frøken, jeg kender ham jo ikke selv; jeg har jo endnu aldrig set den unge herre; han må vel ikke være her fra!"

Den unge skikkelse rejste sig op og stirrede mørkt ned for sig, idet hun støttede hovedet på hånden. "Kathi," sagde hun, "Kathi! - jeg ville ønske, at han var død."

"Barn, barn!" råbte den gamle, "forsynd dig ikke! - Ak, frøken, den gode unge mand; han har jo dog også vovet sit liv for Dem!"

"Sit liv! virkelig, sit liv? - Ak, det har jeg ikke tænkt på!"

"Nå, frøken, havde De ikke kunnet synke begge to?"

"Begge! Begge to!" - og hun lukkede øjnene, som om hun drømte! men dog så hun et smukt, blegt ynglingeansigt, der så ned på hende med angst og ømhed.

Den gamle havde atter taget klædet og begyndte at tørre hendes lange våde hår; af og til lod hun sagte sin hårde hånd glide hen over pigens hvide pande.

"Kathi!" begyndte denne igen, "nej ikke han, men jeg! - Min stakkels moder!" Og samtidig trængte den ene tåre efter den anden sig frem gennem de lukkede øjenhår. "Kathi! Jeg kan ikke takke ham! Aldrig, aldrig! Å, hvor jeg er ulykkelig!"

"Nå," mente Kathi trøstende, "De behøver jo heller ikke at gøre det, frøken; mama vil jo nok besørge alt det."

"Mama!" råbte pigen.

"Min Gud, frøken! Har det forskrækket Dem?"

Men barnet sad der med de nøgne arme strakt hen for sig, i sin hjælpeløse skønhed, et fortryllende syn, selv for den stakkels gamle kones øjne.

"Mama," råbte hun igen. "Ja, ja, Kathi, hun ville gøre det, og selv om jeg bad hende aldrig så meget, ville hun dog gøre det. - Kathi, hun må aldrig få det at vide; lov mig det, sværg mig det, Kathi!" Hun havde lagt sine arme om halsen på den gamle kone, der var knælet ned ved siden af hende.

"Ja, ja, frøken, når De kun vil blive rolig, skal jeg være tavs som graven."

"Nej, Kathi, sværg det ordentligt! Sig ved Gud! på, at du ikke vil sige noget!"

"Nå, frøken: ved Gud! - det kunne også være sket uden det."

"Tak, gamle Kathi! Men der var en endnu, var der ikke?"

"Jo, frøken, det var -"

"Nej, nej, ikke hans navn, Kathi!" Og hun holdt den gamle for munden med sin lille kolde hånd. "Sig mig kun, har han kendt mig? Kan han have kendt mig?"

"Jeg tror det ikke, frøken. Da de kom gående på diget, var han derovre på flåden med den anden, siden efter var der for lang afstand, og endelig er han straks gået tilbage til byen."

Pigen nikkede og lagde sig tilbage på løjbænkens hårde pude, som for at udhvile; hænderne havde hun foldet om hovedet.

Den gamle havde rejst sig op. "Jeg kommer straks tilbage," sagde hun. "Jeg går kun hen for at sige den anden herre, at frøkenen er munter, og at vi ingen doktor behøver."

"Men, glem ikke, Kathi!"

"På ingen måde, frøken; jeg har jo svoret det."

- - Da den gamle nogen tid efter kom tilbage, fandt hun allerede sin gæst fuldt påklædt og netop beskæftiget med at binde sig et hvidt lometørklæde om hovedet. Men den gamle lod hende ikke gå sådan; kaffen var jo varm endnu, og da barnet frøs, tog hun også imod en kop. "Og nu kan vi straks følges ad, når frøkenen vil vente," sagde den gamle.

Men frøkenen ville ikke vende tilbage til byen ad den lige

vej, hun ville gå den lange omvej gennem marsklandet. Den gamle mente rigtigt nok: "Herregud, barn, når De er så bange for den unge herre, - han vil straks komme ud fra flåden. Vi venter kun lidt, så er han allerede længe før os i byen!"

Men frøkenen ville dog ikke.

"Nå!" sagde den gamle, "så går jeg med Dem; hjemme hos mig er der ingen anden, der venter, end min Hinz, og han venter heller ikke, for han sover bag kakkellovnen; - De kan da ikke gå over alle de gangbrætter og mellem alle de kreaturer."

Men heller ikke det ville frøkenen; hun ville gå ganske alene.

"Kathi, gamle Kathi!" sagde hun og klappede med sin lille hånd den gamle kones rynkede kinder; "kørerne og okserne gør mig ikke noget, ser du, jeg er jo ganske i hvidt, ikke en lap rødt på mig!" og hun slog med begge hænder den luftige sommerklædning tilbage. "Det er jo fast land; jeg løber rask derover; så smutter jeg ind bag i vor have, og - ser du, der er ingen, der har set mig, andre end du, gamle Kathi, og du - du har svoret."

Den gamle rystede på hovedet. Men hun var allerede ude af døren og fløj som en sky fugl op ad det græsklædte dige og ligeledes ned ad den indvendige side. Et øjeblik stod hun stille, som om hun var skjult her; men den tidligere kådhed, der lige overfor den gamle endnu havde spillet på hendes ansigt, var ganske forsvundet.

Da hun hævede det tænkende hoved fra brystet, så hendes øjne næsten mere end alvorligt ud over det grønne marskland, der strakte sig uoverskueligt foran hende. Der

var ikke meget at se der. Imellem de blinkende vandgrøfter, der var synlige for hende et stykke ud, var der ikke andet, der ragede op fra den uhyre flade, end det adspredt græssende kvæg og de lave led, der førte fra den ene eng ind i den anden. Hun kendte det alt sammen; hun havde set det mange gange. Og nu gik hun med ryggen mod byen videre ad den smalle vej, der løb langs med det høje dige mellem dette og grøfterne på hendes højre side. En gang blev stråhatten, som hun også nu gik med i hånden, revet fra hende og slynget mod diget; et par gange måtte hun blive stående for at binde det flagrende klæde fastere om hovedet. Så så hun sig ængstelig tilbage; men der var ikke et menneske at se. Kun skød undertiden over hendes hoved en strandfugl ude fra ind over landet, eller en vibe fløj skrigende op fra engen.

Og nu lå der et mørkt vand på hendes vej; for hundreder af år siden havde havet gennembrudt diget og boret sig herind. Men som diget nu lå, var det trådt tilbage foran kløftens rand.

Vandet sprøjtede op på vejen, da pigen ilede forbi; to grå dykænder, der midt ude på det mørke dyb lod sig vugge på bølgerne, forsvandt lydløse fra overfladen.

Bagved kløften svingede diget mod vest, og snart efter førte en smal, græsgrøet vej bort fra det og ind i marsklandet mellem grøfter. Da pigen var kommet til enden af vejen og for at nå byen kun havde tilbage at gå over engene fra led til led, så hun ved enden af diget skikkelsen af en mand, men langt borte, næsten kun som en skygge.

Som grebet af en pludselig skræk fo'r hun sammen; hun trak hastigt sin fod tilbage, som hun allerede havde fat på gangbrættet ved ledet, medens hun som for at holde sig

fast slyngede sine arme om ledstolpen, som en af stormen omtumlet fugl hang hun ved det rådne træ; hendes læber var åbne og ubevægelige; kun hendes mørke øjne var levende; de fulgte som fasttryllede den fjerne skygge, der mere og mere forsvandt på den af byen dannede baggrund. En lyd, så sagte som når en knop springer ud, henvejrede vinden fra de unge læber i den tomme luft; derpå ilede hun over gangbrættet og gik videre som en drømmende. Undertiden kom køerne med halen i vejret løbende hen imod hende; men hun så dem ikke, og dyrene stod og gloede på hende med deres dumme øjne, til hun var forbi.

Oppe på diget stod uden at blive set af de unge øjne endnu en skikkelse, der hævede sig som en kæmpemæssig silhuet mod en klare middagshimmel; det var en kvindelig, der for oven endte i en uhyre hat, sådan som dameverdenen bar dem for omtrent 30 år siden. Denne hat sås så længe mod himlen, til den hvide klædning var forsvundet fra engen.

Det var imidlertid blevet vinter. - En decembermorgenrødes første striber stod på himlen og kastede sit skær ind i en kunstners værksted, afstøbninger af antikke billedværker og enkelte modeller fra kunstnerens egen hånd stod rundt omkring; på den ene væg hang reliefstykker af et Bachus-tog, på den anden side lignende af Parthenons indre friser; men alt kastede endnu kun dybe skygger, kun en fløjtespillende fauns kinder rødmede ved morgenens første lys. I hjørnet til højre for indgangen ragede skikkelsen af en nordisk valkyrie i overnaturlig størrelse og formet af mørkt ler frem af det endnu herskende mørke; men kun den øverste del og den ene arm, som hun truede hævede i vejret, var fuldendt; forneden var der endnu den uformede lermasse, som om skikkelsen var vokset frem fra den rå klippe. Det måtte være den fryg-

telige Brynhild selv, der her med mørke blikke så ned på de muntre grækerbilleder.

Udvendigt drejede en nøgle sig i døren. Det var kunstneren selv, der nu trådte ind i sit værksted, en slank ungdommelig mand med klare grå øjne og et mørkt, krøllet hår. Dog syntes hverken andres eller hans egne billeder i dag at tiltrække sig hans blik; uden at lægge mærke til dem gik han forbi og greb meblængselsfuldt hastværk efter et åbent brev, der lå på en modellerbænk; derpå kastede han sig på en stol og begyndte at læse. Men han lod kun sine øjne dvæle ved et bestemt sted af brevet, som han allerede i går havde læst mere end en gang.

"Du er vel overbevist om, Franz," læste han igen i dag, "at jeg har holdt vor svorne overenskomst. Hverken til noget profant eller til noget helligt øre har jeg forrådt din dåd; samvittighedsfuldt har jeg overvundet enhver begærlighed hos mig efter at anstille efterforskninger angående den unge piges person og navn, som du reddede; ja selv da en dag hemmeligheden syntes at være mig så nær, at jeg kun behøvede at bøje grenene i et havegærde fra hinanden, er jeg, skønt nølende, gået forbi med katonisk strengthed. Også på den anden side er alt forblevet stumt, og selv på vor gamle badeheks må munden være blevet lukket med syv segl ved en eller anden trolddomsmagt. - Og dog! Uden min medvirkning begynder sløret at hæve sig for mig.

Der gives i vor gode by en meget ung pige, kæk som en dreng og fin som en sommerfugl. Skønt hun først med de sidste violer er nået fra skolestuen ud til dagslyset, så har dog vist allerede mangan ung fyr i den kølige sommernat drømt om ved vintertid i den lukkede balsal at gribe hende ved vingerne; og jeg vil være ærlig - bliv ikke vred - til disse dristige drømmere har også jeg hørt. Det er til-

fældigt kommet mig for øre, at den gamle borgmesterinde, der driver en slags afgudsdyrkelse med dette barn, med forud beregnende kunst havde opelsket en hvid camellia for hende; lykken havde denne gang været gunstig; netop dagen før ballet var den kommet i blomst. Men hverken camelliaen eller det blonde gudebarn selv viste sig ved festen; ingen små sølvfødder berørte jorden; kun hverdagsmennesker med ophidsede ansigter og uden værdi for noget kunstnerøje fløj omkring mellem hinanden.

Og sådan er det blevet ved at gå. Også på ballet i går forblev alt mørkt; ikke andet end det sædvanlige jordstøv. - Kun i de fortroligste kredse, hvortil jeg desværre ikke hører, skal man kunne få hende at se: ja allerede fra sidst på sommeren skal hun næsten ikke mere have forladt sin moders hus og have; på diget og ved stranden er siden hin dag en vis meget ungdommelig, dristig svømmerske ikke atter blevet set.

Der tales meget om dette. Nogle mener, at hun allerede fra vuggen er blevet forlovet med en eller anden ubekendt og fraværende fætter, der hverken kan lide dansen eller svømningen og nu pludselig gør sin ret gældende. Andre siger ligefrem, at hun er - forelsket. Kun for mig ligger alt i tydelig rækkefølge som bag et gennemsigtigt slør.

Nej, nej, frygt ikke for, at jeg skal nævne navnet! Jeg kender dig jo. Den grelle dag skal ikke gennembryde din fantasis dæmring med nogen stråle; det legemlige øje skal aldrig have set hende! Så vær da begge sikre, du i din kunst og hun i sin jomfruelighed, som du for øvrigt - gådefulde modsigelse i menneskehjertet - forekommer mig at vogte med en næsten egennyttig iver."

- - Han læste ikke videre. Han havde ladet brevet falde ud

af hånden og stod nu med hænderne på ryggen foran det skumle billede af sin nordiske valkyrie. Men hun var ham i dette øjeblik ikke andet end baggrunden, mod hvilken et andet, lyst billede hævede sig for hans indre øje. Langsomt vendte han sig bort og trådte hen til vinduet.

Huset lå i en af forstæderne, hvoraf denne nordlige hovedstad er omringet, og tillod endnu en fri udsigt over krat og marker til den fjerne rand af himlen, der nu ganske var overgydt af en liflig morgenrøde. Lysskæret faldt nu på selve den unge kunstners ansigt, medens han ubevægelig stirrede ud, som om han så langt borte i horisonten, hvad der sagte mere og mere trængte sig frem i hans indre og vandt skikkelse. - - Stakkels Psyche!" sagde han ved sig selv; "stakkels forblindede sommerfugl! Fra den blomsterklædte eng, der var dens hjem, havde den vovet sig ud på det fremmede hav. - - Nej, Franz!" og det var, som så han dybere ind i morgenrøden, - "skuf ikke dig selv; du narrer det dog ikke mere bort! Psyche, den knoppende pigerose, al skønheds slumrende hemmelighed, hende var det selv. Hvor begærligt bølgerne attråede hende! Hvor de legede med de fine libellevinger! - - Var det da virkelig mig, der bar hende op på disse arme?"

Han var igen trådt bort fra vinduet; uvilkårligt havde hans hænder grebet en klump blødt ler på modellerbukken og straks efter også en af modellerpindene, der lå tæt ved siden af. -

"Hvordan er det nu, Apulejus fortæller det yndige sagn? - Psyche, den arme lettroende kongedatter, havde lånt øre til sine misundelige søstre; hendes elskede, der kun i purpurnatten ville dvæle hos hende, måtte være et uhyre. Efter de lifliges råd var hun med brændende lampe og bevæbnet med det skarpe stål trådt hen til den sovendes leje og så nu, bævende af henrykkelse, den skønneste af

alle guder. Men lampen rystede i den lille hånd, en dråbe varm olie vækkede den sovende, og i vrede rev guden sig ud af hendes svage arme og hævede sig i luften. Fra toppen af en cypres dadlede han den tåbelige elskede; derpå udbredte han atter vingerne og fløj til højder, hvortil øjet ikke kunne række. - - Søde Psyche, da dit øje havde set ham forsvinde i den tomme luft, da hørte du den nære flods bølger bruse; da sprang du op og styrtede dig ud i dem; dit fine liv skulle gå til grunde i de kolde vande!

Men flodguden, der frygtede den mægtigere gud, som endog havde fået havet til at gløde, bar dig blidt op på sine arme og lagde dig på sin brede blomstrende grønsvær. - - Påtog guderne sig ikke ofte menneskeskikkelse? - Måske antog han min, og jeg drømte kun, at det havde været mig selv. Søde Psyche, jeg havde ikke tilbagegivet dig til nogen gud!"

Kun i sit indre, uhørligt havde han sagt alt dette. - Ude på himlen var morgenrøden forsvundet, og på den skønne solopgang var der fulgt en gråvejrsdag. Den fløjtespilende faun stod nu som alt det andet i vinterhimmels kolde lys; kun på kunstnerens ansigt syntes der endnu at være blevet en afglans af det nyfødte skær tilbage. Men af det brogede scenskift, der var draget forbi hans indre øje, var der kun et billede, der stod for ham, stumt og rørende, som bad det om at måtte blive skabt. - Og hans hænder havde ikke hvilet. Allerede var i den formløse lerklump et fint pigehoved synligt, allerede så man de lukkede øjne og den lille let åbnede munds hvælving.

Vinterdagens klare middag stod på himlen; da bankedes der udefra på døren med let finger. - Han mærkede det ikke; hans øre og øje var fordybet i den skabning, som han selv bar frem fra kaos til lys. - Da bankede det endnu

en gang, og så blev døren åbnet.

En gammel dame var trådt ind.

"Men Franz, vil du da slet ikke have frokost?"

"Moder, du!" - Han var sprunget op og havde hastigt kastet et tørklæde over det nye arbejde.

"Skal jeg ikke se det, Franz? Har du begyndt på et nyt arbejde? Du er jo ellers ikke så hemmelighedsfuld!"

"Ja, moder, og denne gang føler jeg, at det er det rette. - Men derfor - endnu ikke se! Heller ikke du, min kære gamle moder!"

Sønnen havde slynget sin arm om hende. Således førte han hende ud af sit værksted, medens hun nikkede blidt og så op til ham, og snart efter trådte de begge ind i det venlige værelse, hvor frokosten allerede for længe siden stod parat til ham.

Det havde været vinter og var blevet forår; men også det og den halve sommer var allerede gået; lindene i hovedstadens brede gade stod støvede og med næsten hentørrede blade. I stedet for naturen, der her allerede så tidligt tog sin herlighed tilbage, havde kunsten allerede udbredt sine skatte. Det var kunststudstillingsåret; akademibygningens porte havde allerede i nogle uger stået åbne for publikum.

Blandt billedhuggerarbejderne var der især en i halv legemsstørrelse udført marmorgruppe, der lagde beslag på gamles og unges deltagelse. En ung sivbekranset flodgud, der stiger op ad den stejle bred, holder en henrivende pigeskikkelse i sine arme. Trods hendes tilbagesunkne

hoved og lukkede øjne så man folk træde næsten lyttende hen til billedet, som om de hvert øjeblik kunne vente at høre det unge brysts første nyvakte åndedrag. - I kataloget var værket betitlet "Psyches Redning".

Den endnu ungdommelige kunstners navn gik fra mund til mund; stadig trængte der sig en mængde af beundrere om hans værk; også plagede de nysgerrige ham med spørgsmål, hvor de kunne få fat på ham.

"Ikke sandt, højstærede," mente en gammel kunstmæcen, der foran udstillingsbygningen havde grebet hans arm og nu holdt ham godt fast, "det er endnu et motiv fra Deres ophold i Rom? Hvor har De nu opfisket det allerkæreste lille hoved?"

På det første spørgsmål blev kunstneren svaret skyldig. Om det andet gav han derimod villigt oplysning. "Jeg holder af i stormvejr at svæve over landet; da så jeg en dag Olympens forhæng flagre og var så lykkelig at kunne kaste et blik derind."

Den gamle så skælmsk på ham.

"De vil undvige mig. Nå, det må have været et langt blik."

Den unge kunstner rystede på hovedet.

"Men, højstærede, De ser jo pludselig ganske melankolsk hen for Dem!"

"Jeg! Ja, måske, - De ved vel, at man ikke ustraffet ser en guds ansigt."

"Ja, ja, De har ret!" Og den gamle lod sit offer slippe for denne gang.

Som det plejer at gå, kom, efter at beundringen havde talt sig mæt, også dadlen til orde. Man fandt for lidt stil i det hele, og især at den måde, hvorpå Psyches ene arm hang ned, var for naturalistisk.

"Men kan de herrer da slet ikke se?" råbte en munter, skarpsynet dame, der foran kunstværket netop blev underholdt med den slags bemærkninger; "denne smukke arm er en reminiscens! Tro da mig, det der har sin levende historie, kunstværket er måske et mindesmærke."

"På en kærligheds grav?"

"Måske! Hvem ved!"

"Å, nådige frue, De ved mere; forråd os det kun!"

"Jeg ved intet; og selv om jeg vidste - sådan noget forråder ingen kvinde."

"Ja, men så var vi jo færdige med al kritik!"

"Det tænker jeg, ja!"

Enddnu andre øren havde hørt denne samtale. En ung maler, der var en ven af kunstneren, trådte snart efter ind i dennes værksted og aflagde en tro beretning.

Billedhuggeren havde hørt påfaldende tavs til. Han stod med ryggen lænet mod vinduet og med armene foldede over brystet som en mand, der anser sit arbejde for gjort. I hjørnet ved indgangen stod den truende valkyrie endnu stadig ufuldendt; ved siden af Bachus-toget blæste faunen endnu på sin fløjte; morgensolen skinnede klart ind; men af noget nyt arbejde var der ikke spor at se.

"Vil du endnu høre videre, Franz?" spurgte maleren, "der er endnu en hel bunke af det vås tilbage."

Den anden bevægede hovedet let.

"Nå altså, først og fremmest! - Hvorfor er den bekransede flodgud ligesom Psyche så henrivende ung? Virkningen ville dog ved det modsatte have været uendeligt mere gribende og tillige ville det decente kære publikums følelse være så smukt sikret, hvis du i stedet for denne farlige yngling havde valgt en gammel flodgud, en med et alenlangt sivskæg, hvori et dusin krebs og rejer klatrede op og ned! - Du ser nu, Franz, at du har været en i høj grad kortsynet og enfoldig patron!"

Billedhuggeren svarede heller ikke nu; han var sunket hen i sig selv. På en gammel flodgud havde han hverken tænkt under skabelsen eller under den rask påfølgende udførelse af sit værk. Sammes ungdommelige skikkelse havde været ham som det givne stof.

"Og nu," vedblev maleren, "nu kommer den sidste trumf; den unge flodgud skal være dig selv! - - Nej! Ikke just dig selv, men ligheden skal være umiskendelig!"

"Hvad siger du! Ligheden med mig?" Den stumme skikkelse ved vinduet, var pludselig blevet levende. Han begyndte at gå uroligt op og ned i sit værksted. Han bestred det heftigt og søgte at modbevise det træk for træk.

Maleren så spørgende på ham.

"Det synes at gå dig nær til hjertet."

Den anden blev igen tavs.

Da tjenestepigen straks efter kom ind med en anretning, spurgte han hende hastigt: "Er der intet brev kommet til mig?"

Men postbudet var endnu ikke kommet forbi.

Maleren var hurtigt gået, da der ikke som ellers ville komme en samtale i gang imellem dem. Den tilbageblevne var trådt hen til vinduet og så ud gennem åbningerne mellem træerne ud over landet. Der var ikke nu nogen viutermorgenrøde på himlen; den var ensformig hvid af eftersommerens middagssol.

I sine tanker gentog han for sig selv en samtale, som han i de sidste dage havde haft med sin moder.

"Du skulle rejse lidt, Franz," havde hun sagt; "du er ud-mattet af det anstrengende arbejde." - "Ja ja, moder," havde han svaret, "lad gå." - "Og begynd nu ikke straks, således som du plejer, på noget nyt!" - "Mener du det vil skade? Med mig er det omvendt, det ville måske være det bedste."

Moderen var næsten blevet lidt vred.

"Hvad er det nu, du siger, Franz! Du modsiger dig selv." - "Vær ikke bange, moder, jeg *kan* ikke lave noget nyt."

Det var en højst sælsom tone, hvori han havde sagt dette; den lille kone havde hængt sig ved hans arm.

"Men min søn, du søger at skjule noget for mig!" - Og han havde bøjet sig kærligt ned til hende og havde svaret: "For hvem andre end for dig, moder, har jeg først afsløret min Psyche? Lad også dette endnu en kort tid dækkes af sløret,

kun så længe til jeg ved om det kan vinde skikkelse. Hvis ikke," - han havde ikke talt ud; men begge moderens arme havde omfavnet sønnen.

Hun havde aftørret et par tårer; men derpå havde hendes øjne set helt modigt op til ham. "Men du må dog rejse, Franz! Din ven nede ved Nordsøen passer for dig og har et muntert sind. Han har jo allerede igen ivrigt indbudt dig."

Ubevidst havde moderen udtalt ord, der bevægede sønnen heftigt; han havde ikke svaret hende; han havde ikke kunnet for pludselig, voldsom hjertebanken; men endnu samme aften var der et brev på vejen til kyststaden ved Nordsøen.

Svaret derpå kunne han allerede vente i dag. Og nu blev døren igen åbnet. Det var brevet. -

"Fra Ernst!" havde han udstødt fra sit beklemte bryst: omslaget faldt til jorden og hans øjne slugte vennens bekendte skrift.

"Jeg vidste nok," - således skrev den unge jurist - "jeg vidste nok, at du ville komme til mig. - Siden dit marmorbillede har forladt dit stille værksted og står til skue for alverden, er det ikke mere hende; det er, som det øvrige, nu kun en skabning af din kunst. Nu strækker du længselsfuldt dine arme ud efter den levende, sagen er så naturlig, at enhver læge kunne have forudsagt dig det.

Om du ukendt vil kunne nærme dig hende, om bølgenes magt - eller hvilken anden - dengang har lukket hendes klare øjne fast nok - hvem kan vel afgøre det? Tro det kun stadigt. Jeg tilråber dig dit eget valgsprog: Vær kun from og ær guderne.

Dit værelse og vennehænder er beredte for dig. Men, Franz - og hør roligt på mig! - du ved det vel nok; for du har jo også læst din Ovid - et eller andet sted i verden på det tredobbelte grænseskel mellem jord, luft og vand står Famas jernhus på sin ensomme tinde; utallige indgange findes der, som står åbne dag og nat; der er ingen ro derinde; ikke i en eneste krog er der tavshed; som en sværm usynlige småslanger løber sladderens langs salens lofter; evigt drøner det ved larmen af stemmer, der farer ud og ind; der er ingen nok så sagte hvisken, intet suk fra et menneskebryst, om det så er tusinde mile borte, hvis sidste klang ikke bliver opfanget her, som ikke her kastes frem og tilbage af de tonende vægge, og dobbelt, ja ti-dobbelt så kraftigt sendes ud til verdens begærlige øren.

Derfra må det være kommet; for den gamle Bade-Kathi ser mig ikke ud til at være en sladderkælling. Men de ved det virkelig; de taler om det, alle og overalt; kun dit navn, - måske har bølgenes brusen overdøvet det - synes ikke at være sendt ned fra jernhuset. Jeg har rigtigt min skadefryd af, hvordan de snuser med næserne i luften, hvorledes deres øren af begærlighed vender tilbage til urtilstanden og igen bliver bevægelige og dog ikke op-snapper noget.

Men hundrede klodsede og lumske hænder griber efter din smukke sommerfugl for at stryge den støvet af vingerne.

Da har den simpelt hen svunget sig i vejret og - er fløjet bort; hvorhen, det har Fama indtil nu ikke engang villet forråde mig."

Allerede i længere tid havde moderen stået foran den læsende og set ham ind i bet ophidsede ansigt. Nu vendte han langsomt sine øjne mod hende.

"Jeg vil tage min Psyche tilbage fra udstillingen," sagde han mørkt, "og så rejser jeg, moder, men ikke til den nordlige kyststad."

Den næste dag var brudt frem.

Så meget stod fast, han ville bort; han trængte til at være ganske alene med sig selv; ikke søn hos en moder og ikke ven hos en ven. Han tænkte på Spree-skoven med dens net af hundrede stille vandløb, i hvis skygger han en hel skøn sommermåned havde fordybet sig sammen med sin ven maleren. Alene i en båd at sejle hen under hængende elletræer, mellem hvislende siv eller åkandens brede svømmende blade - det var, som tilviftede en behagelig kølighed ham, han gik raskere hen under hovedstadens støvede linde; han kunne rejse i morgen, ja allerede i dag. Kun endnu en gang ville han se sin Psyche og dernæst overdrage en tjenstvillig ven alt øvrigt vedkommende værkets borttagelse.

Solen stob endnu skråt på himlen. Akademibygningens sale var vel allerede nu åbne; men den tid, hvorpå folk sædvanligvis besøgte dem, var endnu ikke kommet. Kun i den øverste etage, hvor maleriudstillingen havde sin plads, stod nogle enkelte fremmede hist og her foran et billede; i de inderste værelser, hvor billedhuggerarbejderne fandtes, syntes alt endnu at være tomt. Da de vendte mod vest, og da også et par kastanietræer bredte deres løvrige grene udenfor vinduerne, så manglede der endnu det klarere lys; der var endnu noget af den jomfruelige morgenstund i disse høje sale, og marmorbillederne stod der i ensom skønhed og som i højtidelig tavshed.

Og dog, også her måtte allerede have indfundet sig en

besøgende; for lyden af sagte, forsigtige skridt var netop hendød i den sidste af de tre sale, da den unge billedhugger havde lukket døren til forsalen efter sig. Også han trådte, skønt lige så sikkert som i sit hjem, så dog forsigtigt ind, som om han frygtede for at vække ekkoet, der kom så let i disse værelser.

I den midterste sal blev han stående foran en Venus, der syntes for første gang at se fra en nys åbnet muslingeskal ud i sollysets verden. Men hans øjne hvilede kun som fraværende på den yppige skikkelse, der her var skabt af en sanseberuset kunstners hånd; han havde sagtens selv ikke kunnet sige, hvorfor han dvælede ved dette for ham så fremmede værk. Hans eget værk befandt sig ved siden af i den sidste sal; han var jo kun kommet for at prøve, hvor meget af hans hemmelighed det ham ubevidst kunne have forrådt, måske også for - i marmorbilledet at tage afsked med den levende. Det var ham dog pludselig, som det i disse hallers lydløse stilhed endnu en gang igen var blevet hans, ja næsten som om han gennem den åbne fløjdør måtte høre den smukke stens åndedrag.

Da - det var ingen skuffelse - ramte en sagte klagelyd derinde fra hans øre; han troede kun en gang at have hørt en sådan lyd, men det var i åben skov fra en såret hind.

Rask var han trådt over dørtærskelen; men han kom ikke længere. Der stod, lænet til en af de store porfyrsøjler, som bar salenes lofter, en pige, endnu meget ung, ligesom sammensunken og stirrede med opspilede øjne på hans marmorgruppe; en lille parasol og en sommerhat lå på gulvet ved siden af hende.

Nu drejede hun hovedet, og deres øjne traf hinanden. Det var kun som et lyn, der blændende havde flammeth imellem dem; men det smukke, mod ham vendte pigeansigt,

var som forstenet, af et udtryk af forfærdelse. Med det slanke legeme bøjet som til flugt og dog med nedhængende arme stod hun der; kun hendes blik flakkede om, som om det søgte en udvej.

Forgæves! Der på dørtærskelen, som alene førte til frihed, stod den smukke frygtelige mand, som selv hendes tanker allerede længe havde søgt at undfly, rigtignok endnu stadig ubevægelig, som hun selv; men hans arme var udstrakte imod hende.

Endnu en gang vovede hun at se på ham; derpå begravede hun som et rådvildt barn sit ansigt i hænderne; al hendes kækhed havde forladt hende.

- - Kun et øjeblik endnu stod han tavs og vaklede i vovespillet mellem liv og død, men så heller ikke længere.

"Psyche, søde hulde Psyche!" - Hans læber stammede, og med begge hænder holdt han hendes fast.

Hun bøjede hovedet tilbage, og han så hendes øjne lukkes som to stjerner, der går ned. Han slap hende ikke; med glædestrålende jubel hævede han hende på sine arme; han bøjede munden ned til hendes lille øre og sagte, men med en af henrykkelse bævende stemme, sagde han, hvad han en gang kun fjernt havde tænkt: "Nu slipper jeg dig ikke mere; jeg udleverer dig ikke til nogen gud!"

Da bevægede også pigens skønne mund sig. "Sig: aldrig!" kom det som et pust op til ham; "ellers må jeg endnu i dag blive blind af skam!"

"Aldrig!" råbte han højt, og fra den høje sal genlød det for ham som rullende torden: "Aldrig, så længe jeg vandrer her i lyset!"

"Nej, sig: aldrig i al evighed!"

"Aldrig i al evighed! - Også dernede hos de hviskende skygger vil jeg være hos dig." Hans øjne hvilede på det søde ansigt, som hun endnu stadig med lukkede øjne holdt vendt imod ham. Men nu åbnede hun dem sagte: først endnu lidt tøvende, derpå med stadigt voksende tillid fæstede hun dem på ham, og det elskelige ansigtsudtryk blev lysere og lysere.

Hvor længe havde han således holdt hende ved sit bryst? - Hvem kunne sige det? - En fugl, der ude fra kastanietræerne slog imod vinduesruden, lod den første lyd fra yderverdenen nå deres øren.

Da lod han hende blidt glide til jorden; kun med den ene arm holdt han endnu den lette skikkelse omsluttet. "Men du!" sagde han, - og det var, som om han pludselig betragtede hende med forbavselse, - "du smukke levende, hvorfor er du nu egentlig kommet herhen? Eller kommer måske lykken ganske af sig selv?"

Hun pegede med sky finger på marmorgruppen og skjulte tillige hovedet ved hans bryst. "Det der," sagde hun. - "De talte om, at det skulle være det yndigste af alt." Og næppe hørligt, så at han måtte bøje sig helt ned til hendes mund, tilføjede hun: "Jeg måtte se det alene, førend de andre kom med mig. Jeg blev drevet af en angst - - nej, spørg mig ikke! Jeg ved ikke noget! Men her har jeg været meget bange."

"Hvilke andre?" spurgte han.

"De, der er her med mig; min onkel og min moder. Jeg var med dem oppe i salene med malerierne; jeg er løbet

ganske hemmeligt fra dem."

Da skød der pludselig som et lynglimt af det gamle overmod over det lidt blege ansigt. "Men," råbte hun, "hvad hedder du? Jeg ved ikke engang dit navn!"

"Ja, gæt engang!"

Hun rystede ipå hovedet, så at det blonde hår faldt hende ned over panden. "Nej, gæt du først!"

"Sig, hvad skal jeg gætte?"

"Hvad du skal gætte? Som om jeg ikke havde noget navn!"

"Jamen, det har jeg jo allerede længe kendt!" Han strøg hende det silkebløde hår fra panden, "se kun derhen! Det er jo dig! Og tro mig, jeg har hver dag talt til dig i hele den lange, lange tid."

Hendes ansigt overgødes med mørkt purpur; hun slyngede armene om hans hals og lod ham se dybt ind i hendes øjne. "Hvilken lykke, at du er kunstneren!"

Han omfavnede den elskede med begge arme og kyssede for første gang hendes jomfruelige mund. - Derpå tilhviskede de hinanden deres navne, men ganske sagte, som om det var hemmeligheder, selv stenskikkelserne omkring dem ikke måtte høre; og da hun hørte hans navn, råbte hun: "Hvor smukt! Du kunne slet ikke hedde anderledes!" Han derimod så helt drømmende ned på hende; han kunne ikke forstå, at hun hed "Maria".

Hun lo, da han sagde hende det, og hviskede til ham: "Den gamle borgmesterinde siger også, at jeg er forkert døbt."

"Døbt," gentog han næsten i forbavselse; "hvor underligt, at du er døbt."

Et øjeblik så hun spørgende på ham; derpå lo de igen med hinanden som to lykkelige børn.

Men de var ikke mere alene. Der nærmede sig skridt fra indgangen, og i den midterste sal blev en endnu smuk dame synlig ved en ældre mands arm.

"Din datter synes dog ikke at være her," sagde denne med et udtryk af bekymring.

Damen ved hans arm smilede. "Du må vænne dig til, at hun går sine egne veje; hun er vel der oppe endnu fængslet af et eller andet billede. Men den reddede Psyche, hvor findes dog hun?"

Hun fik intet svar; for i samme øjeblik hang også barnet om hendes hals. "Her er hun, moder; det er din datter. Vær begge gode og venlige!" De unge øjne funkede; åndedragene gik tungere ud og ind mellem de åbnede læber.

"Mit barn, mit kære barn!"

Moderen ville berolige hende; men hun havde allerede med glad hast grebet begge hendes hænder og trak hende over dørtærskelen ind i den sidste sal, hvor den elskede stod i stum forventning ved siden af sit værk.

Hjemme i kunstnerens værksted gik imidlertid en lille, gammel kone omkring mellem statuerne og modellerne. Hun syntes egentlig ikke at have noget vigtigt for trods støvekluden i hendes hånd, med hvilken hun hist og her tog fat på de omstående ting. Tilsidst havde hun sat sig

ned i stolen ved siden af modellenskiven; et stille suk undslap hendes læber, et suk over, at de store børn, ja selv de allerbedste, dog løfter sig fra moderhertet. I tanker så hun på den tomme plads, som hendes søns sidste værk endnu for kort tid siden havde indtaget.

Da hørte hun skridt og stemmer i forstuen, og endnu før hun havde arbejdet sig ud af sine tunge tanker, var to par trådte ind til hende gennem den åbne dør. Det ældste var hende fuldstændig ubekendt; men den unge mand bagved disse, og ved hvis arm den smukke pige hang - så tog hendes gamle øjne ikke fejl - det var jo dog hendes søn.

Fuld af forvirring havde hun rejst sig op; men de smukke unge mennesker havde allerede nærmet sig hende og grebet hendes hænder. "Moder," sagde sønnen, "her har du min hemmelighed! Dette barn påstår rigtignok, at hun hedder Maria; men du ser jo nok, at det er Psyche, den levende Psyche, min Psyche, ved hvem nu jeg og mine værker vil leve!" Og idet han rettede sig glad i vejret og nikkede over til sine ufuldendte værker, tilføjede han: "Også dig, valkyrie, vil hun løse af dit ban!"

Den gamle kone holdt Psyche fast ved begge hendes små hænder; hun betragtede hende opmærksomt, ja næsten med forbavselse; men dette blik blev stedse inderligere, indtil til sidst det heftigt bevægede barn lå i hendes moderlige arme.

Den unge kunstner stod drømmende og med bøjet hoved; det var ham, som hørte han langt borte i det fjerne Nordsøens brusende bølger. Også den elskede syntes han i sine tanker at have draget derhen med sig; for hun drejede pludselig sit tårevædede ansigt op mod ham og sagde: "Min ven, den gamle Bade-Kathi må dog med til vort bryllup!"

Da opløste stilheden sig i en munter, lykkelig latter; faunen blæste ganske tydeligt på sin fløjte, og på himlen udenfor stod solen i sin fulde glans, endnu stadig Homers sol, og belyste igen en ung, opblomstrende menneskeskæbne.

Den næste morgen fløj med det første tog, der gik mod nord, et kort jublende brev til den gamle by ved havet.

Om nyhedsbrevet

eBibliotek 1800's nyhedsbrev udsendes med uregelmæssige mellemrum 2-4 gange årligt.

Du kan når som helst afmelde nyhedsbrevet ved at gå ind på forlagets hjemmeside www.ebib1800.dk, skrive din mailadresse i rubrikken øverst til højre under "Nyhedsbrev" og klikke på "Afmeld", eller sende en mail og meddele os, at du ikke mere ønsker at modtage det.